

Druknedødsfald i Danmark

2001-2016
-og udviklingen 1970-2016

Druknedødsfald i Danmark 2001-2016

-og udviklingen 1970-2016

Sanne Pagh Møller og Bjarne Laursen

Copyright © 2018

Statens Institut for Folkesundhed,

Syddansk Universitet

Grafisk design: Trefold

Gengivelse af uddrag, herunder figurer og tabeller,
er tilladt mod tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler,
anmelder, citerer eller henviser til nærværende
publikation, bedes sendt til
Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet.

Elektronisk udgave: ISBN 978-87-7899-420-2

Statens Institut for Folkesundhed

Øster Farimagsgade 5A, 2. sal

1353 København K

www.si-folkesundhed.dk

Finansieret af

TrygFonden smba (Tryghedsgruppen smba)

Hummeltoftevej 49

2800 Kgs. Lyngby

info@TrygFonden.dk

www.TrygFonden.dk

Rapporten kan downloades fra

www.TrygFonden.dk og

www.si-folkesundhed.dk

Forord

Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet har på foranledning af TrygFonden og Dansk Svømmeunion udarbejdet denne rapport, der præsenterer analyser af omfanget og årsagerne til druknedød som følge af ulykke, selvmord og drab. Fokus er på drukneulykker. Rapporten er en opfølgning på de tidligere ”druknerapporter”, der er udkommet årligt siden 2009.

De årlige druknerapporter består dels af en basisstatistik med årligt opdaterede tabeller og figurer, dels af udvalgte temaer, der veksler fra år til år.

Rapportens tal og analyser er primært baseret på data fra dødsattester, hvor dødsårsagen er angivet som drukning. Dødsattester er den mest komplette kilde i Danmark mht. oplysninger om druknedødsfald. Derudover suppleres med andre kilder, herunder presseklip om drukneulykker indsamlet af TrygFonden, rapporter over redningsaktioner i danske farvande og avisartikler indsamlet af Søsportens Sikkerhedsråd samt data fra Rådet for Større Badesikkerhed. Information om danskere druknet i udlandet er indhentet fra SOS International og fra presseklip. Rapporten omfatter kun perioden til og med 2016, da indhentningen af dødsattester tager tid og først er afsluttet ca. et år efter slutningen af et kalenderår.

Sanne Pagh Møller (videnskabelig assistent, cand.scient.san.publ.) og Bjarne Laursen (seniorforsker, cand.scient., ph.d.), Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet har gennemført analyserne og udarbejdet rapporten.

Tak til Søsportens Sikkerhedsråd for at stille oplysninger til rådighed, til Sundhedsdatastyrelsen for at levere dødsattester og sygehusregistreringer, til Rådet for Større Badesikkerhed for at stille deres registreringer til rådighed, til SOS international for deres opgørelse af drukneulykker i udlandet.

Rapporten er finansieret af TrygFonden, som også har bidraget med data og sparring.

København, 1. juni 2018

Morten Grønbæk
Direktør
Statens Institut for Folkesundhed,
Syddansk Universitet

Gurli Martinussen
Direktør
TrygFonden

Indhold

Forord.....	2
Indhold	3
Tabeller og figurer i rapporten	4
Sammenfatning	6
Dødsulykker ved drukning 2016	6
Druknedøde 2001-2016	8
Drukneulykker 2001-2016	10
Druknedøde 1970-2016 - Danskere	14
Selv mord ved drukning 2001-2016	15
Datakilder	16
English summary.....	17
Unintentional drowning deaths 2016	17
Drowning deaths 2001-2016	19
Unintentional drowning 2001-2016	21
Drowning deaths 1970-2016 - Danish residents	25
Suicide by drowning 2001-2016	26
Data sources	27
Tabeller og figurer.....	28
Druknedødsfald i Danmark 2001-2016	29
Fatale drukneulykker i Danmark 2001-2016	30
Fritidsaktivitet i båd	35
Badeulykker	38
Færdsel på havn	41
Andre til stede på ulykkestidspunktet	43
Genoplivning	43
Børns drukneulykker	44
Fatale drukneulykker i regionerne	45
Druknedødsfald 1970-2016 (udlændinge er ikke medtaget her)	49
Selv mord ved drukning	51
Sygehusbehandlede drukneofre 2016	53
Metode.....	54
Begreber anvendt i rapporten	54
Datakilder og analyser	55
Revurdering af dødsmaade	57
Datakvalitet, sammenfatning	58
Variable	59
Referencer.....	61
Bilagstabeller	62

Tabeller og figurer i rapporten

Tabeller

Tabel A: Drukning 2001-2016, opdelt på døds måde og år.....	9
Tabel B: Antal og incidensrate af drukning 2001-2016, opdelt på døds måde	9
Tabel C: Druknedødsfald 2001-2016, opdelt på døds måde og alder	9
Tabel D: Druknedødsfald 2001-2016, opdelt på bopælsland	10
Tabel E: Drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og år.....	10
Tabel F: Drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og år	11
Tabel G: Drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og aldersgruppe	12
Tabel 1: Danskere druknet i udlandet 2016.....	26
Tabel 2: Druknedødsfald 2001-2016, opdelt på døds måde og år.....	29
Tabel 3: Kønsfordeling for druknedødsfald 2001-2016, opdelt på døds måde.....	29
Tabel 4: Druknedødsfald 2001-2016, opdelt efter døds måde og alder	29
Tabel 5: Druknedødsfald i 2001-2016, opdelt på bopælsland.....	29
Tabel 6: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på alder og år.....	30
Tabel 7: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og år.....	31
Tabel 8: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og alder	31
Tabel 9: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og køn	32
Tabel 10: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og alder	32
Tabel 11: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og køn	33
Tabel 12: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og år	34
Tabel 13: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og måned for ulykke.....	34
Tabel 14: Fatale drukneulykker 2013-2016, opdelt på aktivitet og vandtemperatur.....	35
Tabel 15: Fatale ulykker blandt fritidssejlere 2001-2016, opdelt på bådtype	35
Tabel 16: Årsager til fatale ulykker ved fritidssejls 2001-2016	36
Tabel 17: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og aldersgruppe.	38
Tabel 18: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på aldersgruppe og år.	38
Tabel 19: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og måned for ulykke.	38
Tabel 20: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og køn.....	39
Tabel 21: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på alder og køn.	40
Tabel 22: Andre til stede ved fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet.....	43
Tabel 23: Genoplivning 2001-2016, opdelt på aktivitet.....	43
Tabel 24: Fatale drukneulykker blandt børn 2001-2016, opdelt på år	44
Tabel 25: Fatale drukneulykker blandt børn 2001-2016, opdelt på alder og aktivitet	44
Tabel 26: Selvmord ved drukning, opdelt på alder og år	51
Tabel 27: Selvmord ved drukning, opdelt på sted og køn.....	52
Tabel 28: Antal sygehusbehandlede drukneofre i 2016, opdelt på alder	53
Tabel 29: Antal sygehusbehandlede drukneofre 2006-2016, opdelt på alder.....	53
Tabel B1: Druknedødsfald i perioden 1970-2016, døds måde og år (kun danskere).....	62
Tabel B2: Fatale drukneulykker i perioden 1970-2016, år, køn og alder (kun danskere) .	63

Figurer

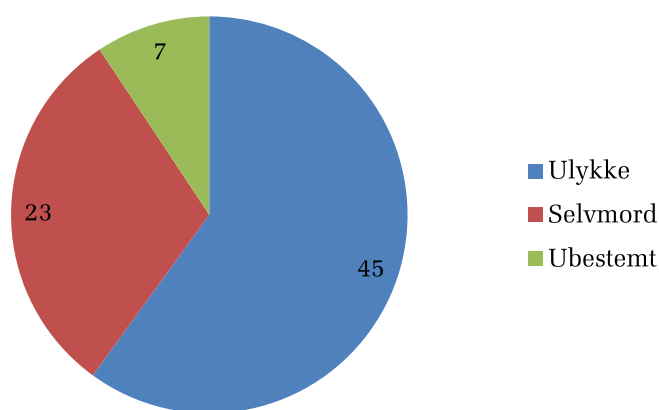
Figur A: Døds måde i 2016	6
Figur B: Drukneulykker 2001-2016, antal og incidens pr. 100.000	6
Figur C: Drukneulykker, opdelt på sted.....	7
Figur D: Drukneulykker, opdelt på aktivitet.....	8
Figur E: Drukneulykker ved badning/svømning	13
Figur F: Drukneulykker ved fritidssejls	13
Figur G: Drukneulykker ved færdsel på havn	14
Figur H: Drukning i Danmark, udvikling 1970-2016	15
Figur 1: Kort over fatale drukneulykker 2016	28
Figur 2: Kort over drukneulykker ved fritidssejls 2001-2016	37
Figur 3: Udvikling i drukneulykker blandt fritidssejlere 2001-2016	37
Figur 4: Kort over fatale badeulykker 2001-2016.....	39
Figur 5: Kort over fatale drukneulykker ved færdsel på havn 2001-2016	41
Figur 6: Fatale drukneulykker 2001-2016, opgjort på regioner.....	45
Figur 7: Fatale badeulykker 2001-2016, opgjort på regioner.	46
Figur 8: Fatale drukneulykker, fritidsaktiviteter i båd 2001-2016, opgjort regioner.....	47
Figur 9: Fatale drukneulykker, færdsel på havn 2001-2016, opgjort på regioner.....	48
Figur 10: Danskere druknet i Danmark 1970-2016, opdelt på døds måde	49
Figur 11: Danskere druknet i Danmark 1970-2016, selvmord/ulykke og køn.....	49
Figur 12: Danskere druknet ved ulykke i Danmark 1970-2016, alder under 25 år.....	50
Figur 13: Danskere druknet ved ulykke i Danmark 1970-2016, alder over 25 år.....	50
Figur 14: Selvmord ved drukning 1970-2016, mænd og kvinder.....	51

Sammenfatning

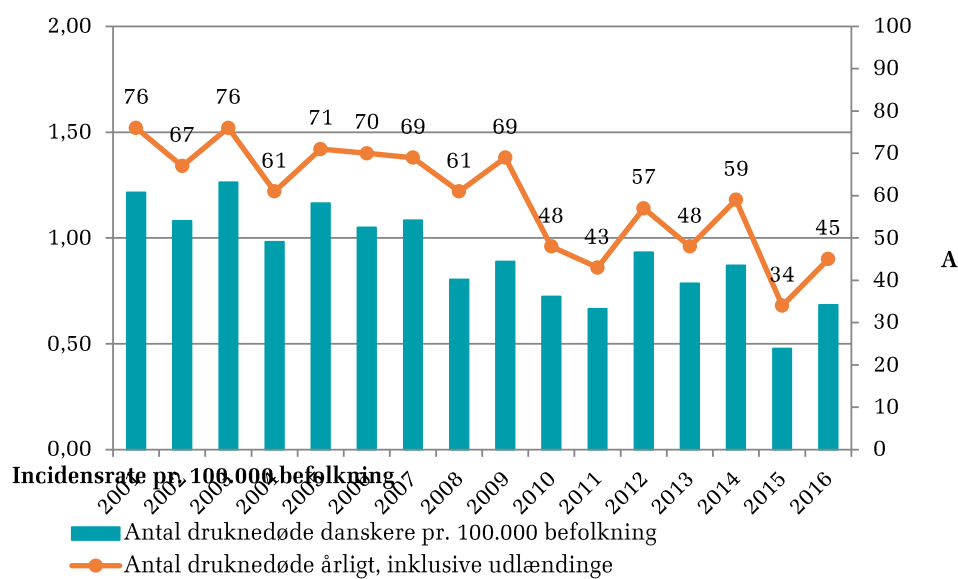
Dødsulykker ved drukning 2016

I 2016 døde 75 personer ved drukning i Danmark. Af disse skyldtes 45 en ulykke. Resten skyldtes især selvmord. Yderligere tre danskere druknede i udlandet. Figur A illustrerer døds måden blandt druknede i 2016.

Figur A: Døds måde for de 75 personer, der druknede i 2016

Figur B: Døde i drukneulykker 2001-2016. Antal og forekomst pr. 100.000 danskere

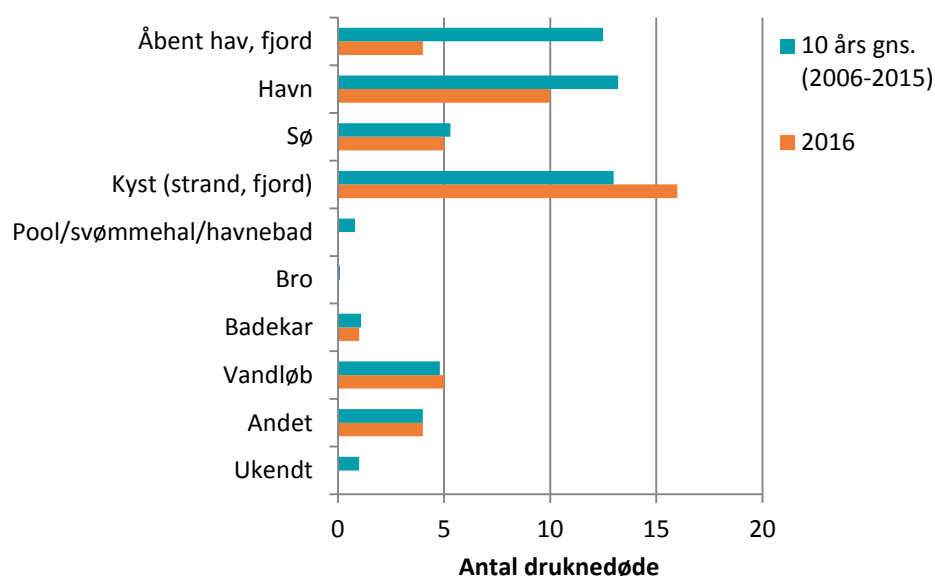

Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, mens incidensraterne kun omfatter danskere.

Figur B illustrerer udviklingen i antallet af dødsfald ved drukneulykker samt den årlige rate i perioden 2001-2016. I 2016 var raten pr. 100.000 danskere 0,68 sammenlignet med gennemsnittet på 0,91 i de foregående 15 år.

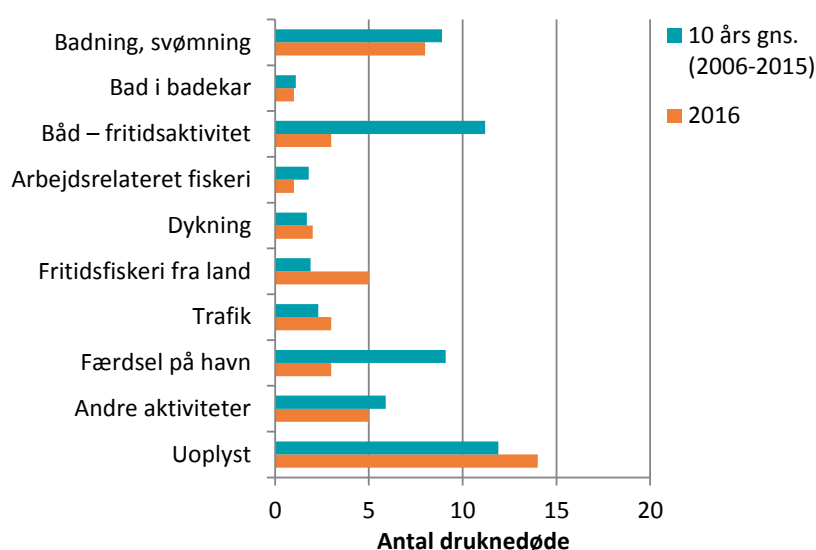
Figur C og Figur D viser stedet for forekomst af druknehændelser og aktiviteten før ulykken, for 2016 sammenlignet med 10-års gennemsnit 2006-2015. I 2016 var der især færre druknedødsfald på havet (4) end det årlige gennemsnit i løbet af 2006-2015.

Figur C: Fatale drukneulykker, opdelt på sted, 2016 og 2006-2015

Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Drukneulykker sker oftest uden vidner; derfor mangler der ofte oplysninger om aktiviteten lige før ulykken. I 2016 manglede disse oplysninger i 14 af de 45 drukneulykker (Figur D). Figuren viser det gennemsnitlige årlige antal drukneulykker i 2016 i forhold til perioden 2006-2015, opdelt på aktivitet. I 2016 druknede markant færre i forbindelse med fritidssejls og færdsel på havn.

Figur D: Fatale drukneulykker, opdelt på aktivitet, 2016 og 2006-2015

Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, der druknede i Danmark.

Druknedøde 2001-2016

I perioden 2001-2016 er i alt 1.722 mennesker døde ved drukning i Danmark. Af disse dødsfald var 954 (55%) ulykker, 595 (35%) var selvmord, fem var mord, og dødsårsagen var uafklaret i 168 (10%) tilfælde. Antallet af druknedødsfald var i gennemsnit 108 årligt i perioden (tabel A).

Dødsårsag

Antallet af dødsfald i drukneulykker var nogenlunde konstant frem til 2009 med ca. 60 til 70 dødsfald om året. I 2015 nåede antallet et minimum på 34 for derefter at stige til 45 i 2016. Det gennemsnitlige årlige antal selvmord ved drukning var 37, med de laveste antal (21, 28 og 23 dødsfald) i 2010, 2011, og 2016 (tabel A). Tabel B viser raterne per 100.000 blandt personer med bopæl i Danmark.

Alder og køn

Mænd tegnede sig for langt størstedelen af druknedødsfald (1264, svarende til 73%); denne ulighed mellem kønnene var særlig stor for drukneulykkerne, hvor 86% forekom blandt mænd.

Flest druknedødsfald forekom i aldersgruppen 45 år og ældre (1278 svarende til 74%). Børn under 15 år omfattede kun en lille andel (51 svarende til 3%). Det højeste antal selvmord ved drukning var også blandt aldersgruppen 45 år og ældre (494 eller 83% af selvmordene) (tabel C).

Tabel A: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt på døds måde og år

	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Ulykke	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954
Selv mord	42,6	21	28	32	36	34	38	23	595
Drab	0,4	0	0	0	0	1	0	0	5
Ubestemt	12,0	9	7	15	5	7	10	7	168
I alt	123,9	78	78	104	89	101	82	75	1.722

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel B: Antal og incidensrate af drukning, opdelt på døds måde, 2001-2016

Døds måde	Alle druknede	%	Danskere	Incidensrate pr. 100,000*
Ulykke	954	55%	804	0,91
Selv mord	595	35%	577	0,66
Drab	5	0,3%	5	0,006
Ubestemt	168	10%	149	0,17
I alt	1.722	100%	1.535	1,74

*Kun danskere.

Tabel C: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt efter døds måde og alder

	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Uoplyst	I alt
Ulykke	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954
Selv mord	0	0	13	32	53	104	127	119	144	3	595
Drab	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Ubestemt	1	0	6	14	27	28	36	28	26	2	168
I alt	22	29	87	109	183	341	368	295	274	14	1.722
Procent	1%	2%	5%	6%	11%	20%	21%	17%	16%	1%	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Bopælsland

Udlændinge uden fast bopæl i Danmark tegner sig for 11% af alle druknedøde i perioden og 16% af alle drukneulykker. De fleste af disse udlændinge var turister, fritidssejlere eller erhvervsfiskere. Den klart største nationalitetsgruppe var tyskere, som besøgte Danmark som turister eller fritidssejlere. Den næststørste gruppe var polakker, der overvejende var fiskere eller besætningsmedlemmer på skibe. Der var også et betydeligt antal nordmænd og svenskere, samt personer fra en række andre lande (bl.a. Storbritannien, Letland, Litauen, Rusland, Filippinerne)

Tabel D: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt på bopælsland

	Danmark	Tyskland	Norge	Sverige	Polen	Andet, uoplyst	I alt
Ulykke	804	92	9	7	15	27	954
Selv mord	577	7	2	4	0	5	595
Drab	5	0	0	0	0	0	5
Ubestemt	149	6	3	1	2	7	168
I alt	1.535	105	14	12	17	39	1.722

Drukneulykker 2001-2016

I perioden 2001-2016 døde i alt 954 personer i drukneulykker i Danmark. I denne periode havde de 45-64-årige den højeste forekomst af drukneulykker, mens børn i alderen 0-14 år havde den laveste. Antallet af fatale drukneulykker blandt de 15-24-årige faldt i perioden, og især blandt børn under 15 år var forekomsten lav og faldende. Blandt voksne over 45 år var forekomsten næsten konstant.

Hvor skete drukneulykkerne?

I perioden 2001-2016 skete de fleste (69%) af drukneulykkerne enten på åbent hav, i havne eller ved strand / kyst (tabel E). For mænd skete de fleste af drukneulykkerne på havet eller i havne, mens de for kvinder mest fandt sted ved strand / kyst og i søer. Langt de fleste (69%) af drukneulykkerne på havet eller i havne forekom blandt personer på 45 år eller derover. De fleste, der druknede ved strande / kyster, var over 45 år (75%), mens drukning i svømmebassiner eller offentlige svømmehaller forekom mest for børn og unge under 25 år (58%).

Tabel E: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og år

	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Åbent hav, fjord	18,6	5	12	8	8	12	5	4	221
Havn	16,9	10	10	15	12	12	10	10	231
Sø	5,4	5	6	7	5	6	4	5	87
Kyst, strand	12,7	8	8	20	14	16	7	16	203
Svømme-/havnebad	2,2	0	1	1	1	1	0	0	24
Badekar	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20
Bro	0,4	0	0	0	0	0	0	0	4
Vandløb	5,7	11	1	1	1	7	5	5	82
Andet	3,7	7	3	5	6	5	0	4	63
Ukendt	1,9	2	0	0	0	0	0	0	19
I alt	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Aktivitet forud for drukneulykken

En femtedel af de fatale drukneulykker skete i forbindelse med fritidssejls, herunder fiskeri fra båd (20%), en lidt mindre del i forbindelse med badning eller svømning (17%), og ved fald i vandet i forbindelse med færdsel til fods på havn (17%). Tilsammen bidrager disse aktiviteter med 54% af de fatale drukneulykker og 68% af de ulykker, hvor den forudgående aktivitet var kendt. Af de 41 drukneulykker i forbindelse med trafik skete flest i biler (31), som regel ved at køre i en havn. Syv druknede på cykel og to på knallert.

Alkohol var en væsentlig risikofaktor ved drukneulykker; i 253 tilfælde (27%) havde den druknede drukket alkohol forinden; især blandt de, der faldt i havnen og druknede, her havde 65% drukket alkohol.

Kategorien "andre aktiviteter" dækker over mange forskellige aktiviteter, herunder færdsel ved en flod eller en sø, ombordstigning på en båd (ikke i havn) og aktiviteter på is.

Tabel F: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og år

	Gns. 2001-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Badning, svømning	12,4	6	6	5	11	12	2	8	162
Bad i badekar	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20
Båd, fritidsaktivitet	15,1	6	10	16	8	9	3	3	191
Arbejdsrelateret fiskeri	3,1	1	2	2	0	1	0	1	35
Dykning	1,3	1	3	3	0	4	1	2	26
Fritidsfiskeri fra land	1,6	2	0	5	1	2	1	5	30
Trafik	3,1	1	3	2	2	0	2	3	41
Færdsel på havn	11,8	6	6	9	10	12	7	3	159
Andre aktiviteter	5,9	8	6	7	4	7	4	5	94
Uoplyst	13,1	17	5	8	11	12	11	14	196
I alt	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel G: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og aldersgruppe

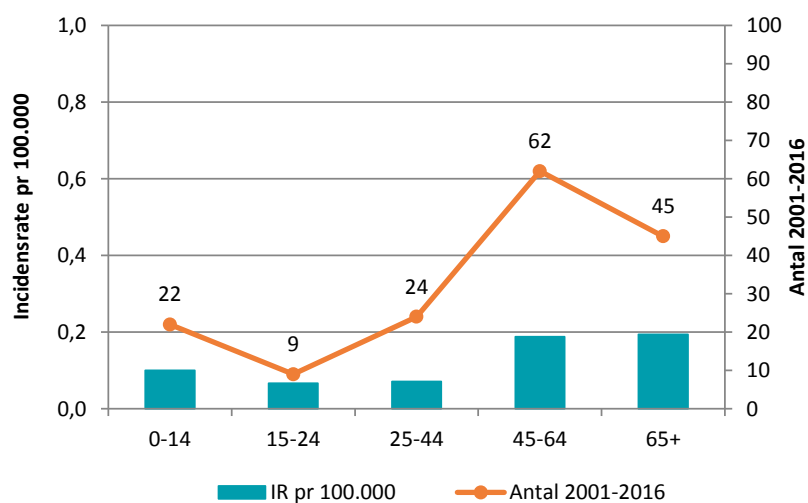
	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Uoplyst	I alt	%
Badning, svømning	1	21	9	11	13	35	27	27	18	0	162	17%
Bad i badekar	3	0	0	0	1	6	3	2	5	0	20	2%
Båd, fritidsaktivitet	0	0	9	12	25	49	55	31	8	2	191	20%
Arbejdsrelateret fiskeri	0	0	2	4	8	6	4	4	0	7	35	4%
Dykning	0	0	3	3	8	9	2	1	0	0	26	3%
Fritidsfiskeri fra land	0	0	0	0	3	8	8	10	1	0	30	3%
Trafik (Bil, knallert, cykel)	0	0	9	3	6	6	6	3	8	0	41	4%
Færdsel på havn (faldet i havnen)	0	0	13	12	13	33	48	32	8	0	159	17%
Andre aktiviteter	10	3	6	7	13	21	14	12	8	0	94	10%
Uoplyst	3	4	17	11	13	36	38	26	48	0	196	21%
I alt	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Drukning i forbindelse med badning og svømning

I perioden 2001-2016 druknede i gennemsnit 10 personer årligt i forbindelse med badning eller svømning, i alt 162 i hele perioden. Toogtyve (14%) af disse var børn under 15 år, mens voksne over 45 år tegnede sig for hovedparten (107, svarende til 66%). Mænd udgjorde 77% og kvinder 23%. Drukning fandt oftest sted ved stranden (71%). Noget færre druknede i swimmingpools (indendørs eller udendørs, 11%) og søer (7%). Udlændinge (turister) tegnede sig for 31% af alle drukneulykker ved badning (hovedsagelig ved stranden). Drukning ved badning eller svømning forekom hovedsageligt i juli og august (65%).

Figur E: Fatale drukneulykker ved badning/svømning 2001-2016. Antal og rater per 100.000 befolkning, opdelt på alder

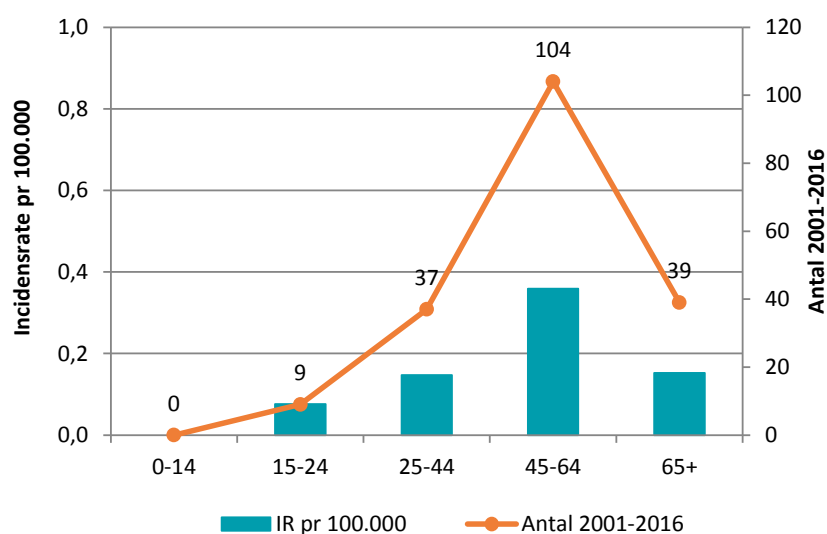
Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, mens incidensraterne kun omfatter danskere.

Drukning i forbindelse med fritidssejls (og tilhørende fiskeri)

I løbet af 2001-2016 druknede i alt 191 personer ved fritidssejls. Alle var over 18 år, de fleste var mellem 45-64 år (54%), og næsten alle var mænd (96%). Mange druknede i forbindelse med fiskeri (77 eller 40%) - de fleste var sejlet ud i små joller for at røgte garn. Mange ulykker skete dog ved almindelig lystsejls. Blandt disse druknede 12 mennesker i kajak og fire i kano.

De fleste ulykker skete ved fald overbord og kæntring. Medvirkende faktorer var bl.a. hårdt vejr, alkoholindtag, dårligt helbred og fiskenet i skruen. Kun få blandt de druknede personer brugte en fungerende redningsvest.

Figur F: Fatale drukneulykker ved fritidssejls 2001-2016. Antal og rate pr 100.000, opdelt på alder

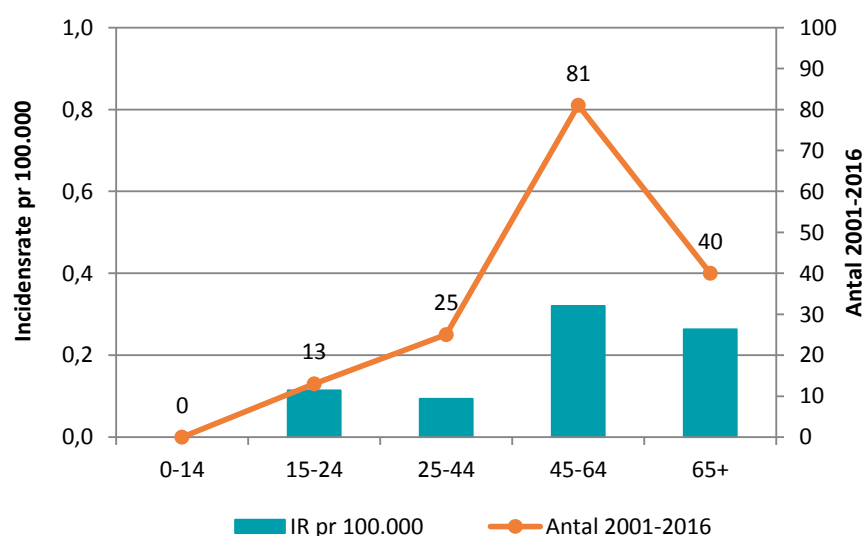
Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, mens incidensraterne kun omfatter danskere. For 0 personer var alderen ukendt.

I kun 20 af de 191 ulykker (10%) blev det anført, at den afdøde var iført en redningsvest, og i flere tilfælde var den ikke taget korrekt på. Alkohol havde været involveret i mindst 34 (18%) af tilfældene.

Drukning i forbindelse med færdsel på havn

I perioden 2001-2016, druknede i alt 159 mennesker ved fald i havn i forbindelse med færdsel på havn, herunder færdsel på, til og fra både i havnen. Af disse druknede tre i 2016. Tre personer var i alderen 16-17 år; de resterende var ældre. Langt størstedelen var mænd (147, svarende til 92%), og de fleste var mellem 45 og 64 år (81, svarende til 51%). Kun 16% af druknehændelserne blev overværet af andre. De fleste blev opdaget, når den afdøde var savnet eller blev fundet livløs i vandet.

Figur G: Drukning i forbindelse med færdsel på havn 2001-2016. Antal og rater pr. 100.000, aldersopdelt

Antallene omfatter både personer med bopæl i Danmark og udlændinge, mens incidensraterne kun omfatter danskere.

Druknedøde 1970-2016 - Danskere

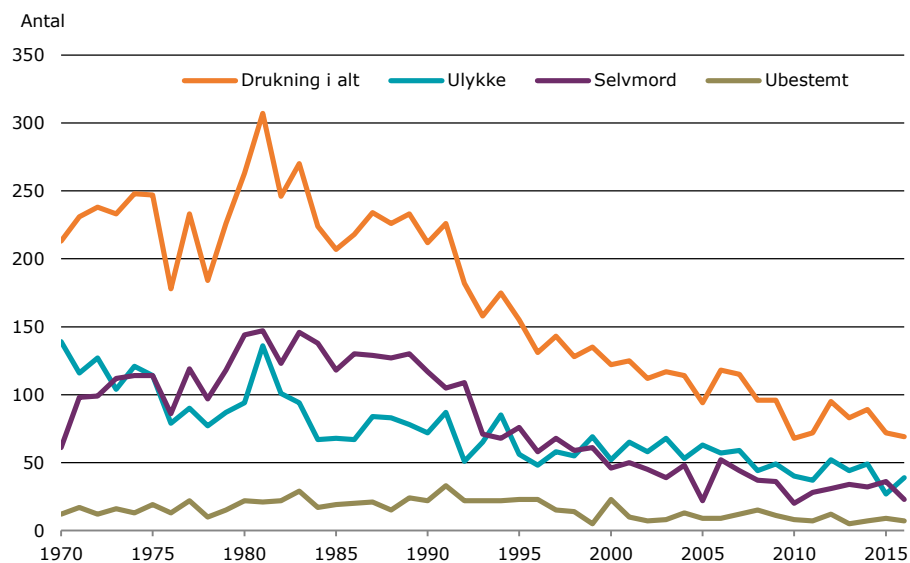
I alt døde 7.961 danskere i perioden 1970-2016. Af disse skyldtes 3.428 drukneulykker (43%), 3.765 (47%) var selvmord og 36 skyldtes drab (0.5%). Dødsmåden var ubestemt for 732 (9%) af druknedødsfaldene.

Udvikling 1970-2016

Det årlige antal danskere, der døde ved drukning i Danmark, faldt markant i perioden 1970-2016, fra et maksimum på 307 døde i 1981 til 69 døde i 2016 (figur H), som er det næstlaveste antal hidtil (der var 68 i 2010). Antallet af fatale drukneulykker blandt danskere faldt fra 139 i 1970 til 39 i 2016. Faldet var størst blandt børn, unge og voksne under 45 år, mens antallet blandt de 45-64-årige og i den ældste gruppe over 65 år forblev nogenlunde uændret.

Udviklingen i selvmord ved drukning viste et andet mønster: Perioden 1970-1981 var karakteriseret ved en stigning i antallet af selvmord fra 61 til 147 årligt, mens den efterfølgende periode var karakteriseret ved et fald til 23 i 2016. Det laveste antal var 20 i år 2010. Især blandt kvinder faldt antallet af selvmord ved drukning markant i perioden 1981-2016 og var i de senere år på samme niveau som for mænd. Det årlige antal af selvmord ved drukning har været under 50 siden 2007.

Figur H: Danskere druknet i Danmark 1970-2016, opdelt på dødsårsag

Figuren omfatter kun personer med fast bopæl i Danmark.

Selvord ved drukning 2001-2016

- I løbet af 2001-2016 var der i alt 595 personer, der begik selvord ved drukning i Danmark.
- Af disse var 54% mænd og 46% kvinder; 97% boede i Danmark.
- Selvord ved drukning var hyppigst blandt voksne over 45 år og især over 75 år.
- Antallet af selvord er faldet, især blandt kvinder.
- De fleste begik selvord i havne (32%), ved kyster (19%), eller i en sø (15%).
- I mindst halvdelen af selvordene var depression en medvirkende faktor.

Datakilder

Undersøgelsen er baseret på følgende datakilder:

- Dødsårsagsregisteret
- Dødsattester vedrørende druknede danskere
- Rapporter om redningsoperationer, politirapporter og avisartikler om at drukne indsamlet af Søsportens Sikkerhedsråd (perioden 2002 til 2016).
- Pressemeddelelser om druknehændelser i 2009-2016, indsamlet af Tryg-Fonden.
- Oplysninger om drukning i perioden 2007-2016 af Rådet for Større Badesikkerhed, primært baseret på avisartikler.
- Yderligere oplysninger om de druknede opnået ved internetsøgning.
- Data leveret af SOS International.

Evaluerings af dødsårsager

Der er foretaget en gennemgang af alle dødsattester vedrørende dødsfald ved drukning for at kontrollere den angivne dødsårsag (ulykke, selvmord, drab eller ubestemt dødsårsag). Alle attester med følgende dødsårsager blev inkluderet: ICD-10 koder: V90, V92, W65-W74, X31, X38, X39, X71, X92, Y21 eller en af diagnoserne T68 (hypotermi) og T75.1 (drukning og nedsænkning i vand). I gennemgangen blev oplysninger om omstændighederne og placeringen af drukning, samt enhver medicinsk information tages i betragtning.

I 2007 har Sundhedsstyrelsen ændret registreringspraksis af dødsattester og dødsårsager til et system med direkte elektronisk indberetning af lægen, som udstedte dødsattesten. Det betød, at kodningen af ICD10 Koder til de underliggende og medvirkende dødsårsager til Dødsårsagsregisteret blev udført af lægen og ikke som tidligere af kodningspersonalet i Sundhedsstyrelsen. Denne kodning bliver dog kontrolleret og korrigeret i Sundhedsstyrelsen / Sundhedsdatastyrelsen, og fra 2010 og frem er kun foretaget meget få ændringer.

Komplethed af data

For årene 2007 og frem er op mod 5% af alle dødsfald i Danmark ikke registreret i Dødsårsagsregisteret, formentlig på grund af, at dødsattesterne ikke er blevet indsendt til Sundhedsstyrelsen/Sundhedsdatastyrelsen. For 2016 var andelen 3,3%⁸. Der kan derfor mangle et antal dødsattester for de druknede. De fleste af disse druknedødsfald er formentlig identificeret ved gennemgangen af de øvrige datakilder.

English summary

Unintentional drowning deaths 2016

In 2016, 75 people died by drowning in Denmark. Additional three Danes drowned outside Denmark.

Figure A: Manner of death for the 75 drowned in 2016

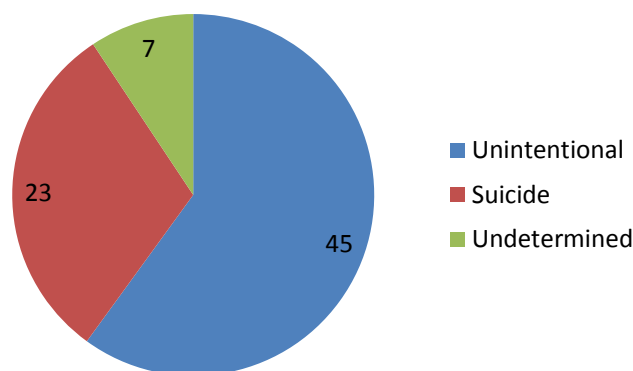

Figure A illustrates the manner of death in 2016. Of the 75 deaths 45 were unintentional drowning while 23 were due to suicide. The remaining seven deaths were of unknown intent.

Figure B: Unintentional drowning deaths in Denmark 2001-2016. Total number and incidence per 100,000 for Danes (persons with residence in Denmark)

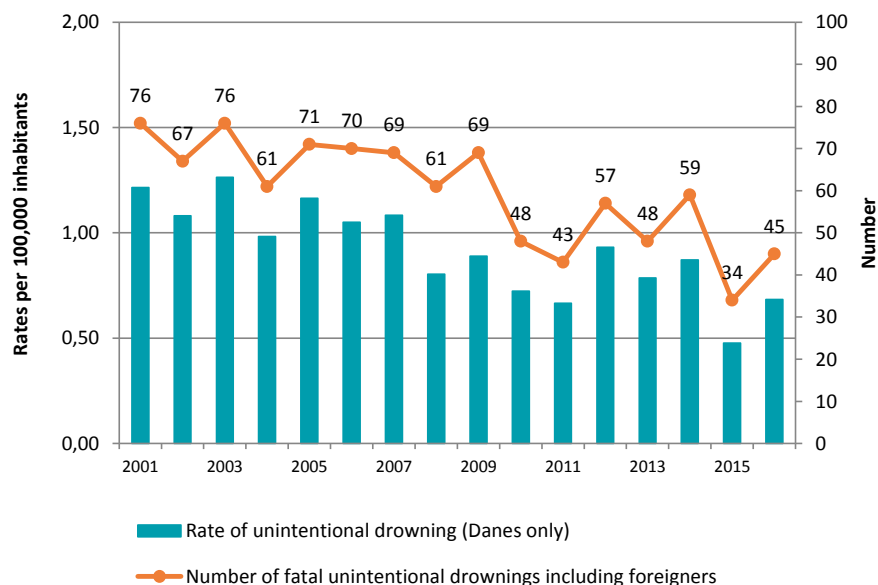
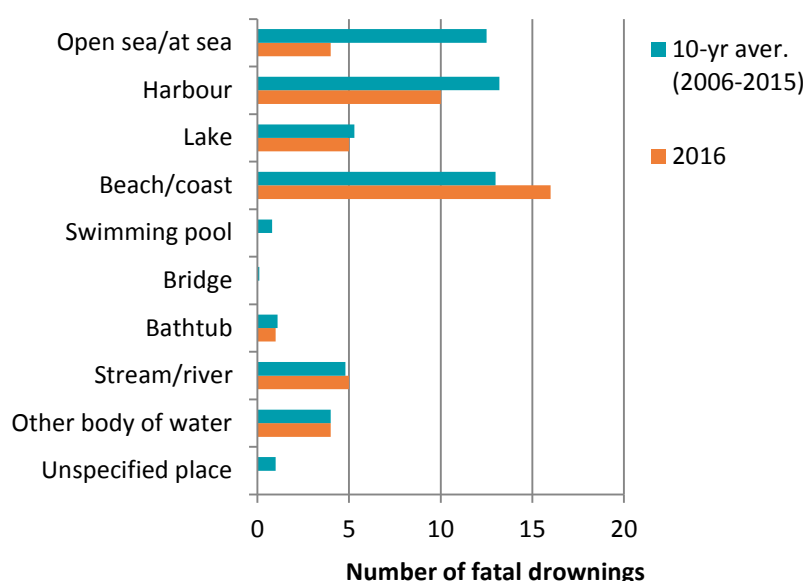

Figure B illustrates the trend in the annual number and rate of unintentional drowning deaths in the period 2001-2016. In 2016, the rate per 100,000 inhabitants

was 0.68 compared to an average of 0.91 per 100,000 for the preceding fifteen years.

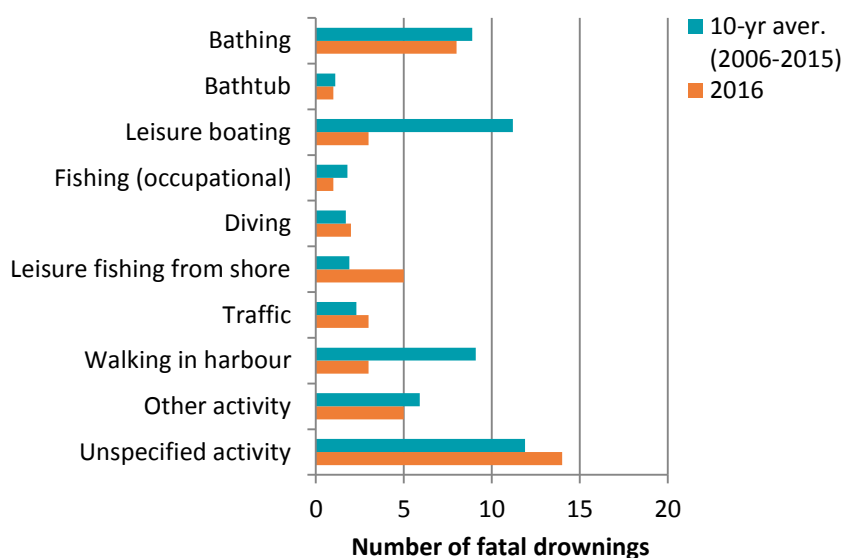
Figure C and Figure D show the place of occurrence of the drowning incidents and the activity of the drowned person prior to the accident, for 2016 compared to the 10-year average 2006-2015. In 2016, there were fewer unintentional drowning deaths at sea (four deaths) and in harbours (ten deaths) than the annual average during 2006-2015.

Figure C: Fatal unintentional drowning deaths, by location

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Unintentional drowning incidents often occur without witnesses; hence in some cases we lack information about the activity of the victim just before the accident. In 2016, this information was missing in 14 of the 45 fatal drowning events (Figure D). The figure presents the average annual number of unintentional drowning deaths by activity in 2016 compared to the period 2006-2015. In 2016, markedly fewer drowned when engaged in leisure boating or walking in harbour.

Figure D: Fatal unintentional drowning deaths, by activity

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Drowning deaths 2001-2016

In the period 2001-2016, a total of 1,722 people died by drowning in Denmark. Of these deaths 954 (55%) were unintentional, 595 (35%) were suicides, five were homicides, and the manner of death was undetermined in 168 (10%) cases. The number of drowning deaths averaged 108 annually during the period (Table A).

Manner of death

The number of unintentional drowning deaths was fairly constant until 2009 with approx. 60 to 70 deaths per year. In 2015, however, the number reached a minimum of 34. In 2016, the number was 45. The average annual number of suicides by drowning was 37, with the lowest numbers (21, 28, and 23 deaths) in 2010, 2011, and 2016 respectively (Table A). Table B shows the rates per 100,000 among Danish residents.

Sex and age

Men accounted for the vast majority of fatal drowning deaths (1264 corresponding to 73%); this gender inequality related especially to unintentional drowning, with 86% occurring among men.

Most drowning deaths occurred in the age group 45 or older (1278 corresponding to 73%). Children under 15 years of age comprised only a small proportion (51 corresponding to 3%).

The highest number of suicides by drowning was among those above 45 years of age (494 or 83% of the suicides) (Table C).

Table A: Drowning deaths during 2001-2016, by year and manner of death

Manner of death	Avg. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Total
Unintentional	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954
Suicide	42,6	21	28	32	36	34	38	23	595
Homicide	0,4	0	0	0	0	1	0	0	5
Undetermined	12,0	9	7	15	5	7	10	7	168
Total	123,9	78	78	104	89	101	82	75	1.722

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters. "Undetermined" means that there was not enough information to determine whether it was an accident or suicide.

Table B: Number and rates of drowning by manner of death, 2001-2016

Manner of death	Number (all)	Percent	Danish residents only	Incidence rate per 100,000*
Unintentional	954	55%	804	0,91
Suicide	595	35%	577	0,66
Homicide	5	0,3%	5	0,006
Undetermined	168	10%	149	0,17
Total	1.722	100%	1.535	1,74

*Rates based on death by drowning among Danish residents only.

Table C: Drowning deaths during 2001-2016, by age and manner of death

Manner of death	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Age not specified	Total
Unintentional	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954
Suicide	0	0	13	32	53	104	127	119	144	3	595
Homicide	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Undetermined	1	0	6	14	27	28	36	28	26	2	168
Total	22	29	87	109	183	341	368	295	274	14	1.722
Per cent	1%	2%	5%	6%	11%	20%	21%	17%	16%	1%	100%

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Country of residence

Persons without permanent residence in Denmark account for 11% of all drowning deaths in the period and 16% of all unintentional drowning deaths. The majority of the deceased foreigners were tourists, leisure sailors or professional fishermen. The largest group were Germans visiting Denmark as tourists or leisure sailors. The second largest group were Poles, who were predominantly fishermen or crew members on ships. Further there were a considerable number of Norwegian and Swedes, and persons from a range of nations, e.g. the UK, Latvia, Lithuania, Russia, and the Philippines.

Table D: Drowning deaths during 2001-2016, by country of residence and manner of death

Manner of death	Denmark	Germany	Norway	Sweden	Poland	Other and unspecified	Total
Unintentional	804	92	9	7	15	27	954
Suicide	577	7	2	4	0	5	595
Homicide	5	0	0	0	0	0	5
Undetermined	149	6	3	1	2	7	168
Total	1.535	105	14	12	17	39	1.722

Unintentional drowning 2001-2016

During the period 2001-2016 a total of 954 people died by unintentional drowning in Denmark. In this period the 45-64-year-olds had the highest incidence of drowning while children aged 0-14 years had the lowest. Unintentional drowning deaths among the 15-24-year-olds decreased during the period and in particular among children below 15 years of age the incidence was low and decreasing. Among adults above 45 years old, the drowning incidence was nearly constant.

Location of unintentional drowning deaths

In the period 2001-2016, the majority (69%) of the cases of fatal unintentional drowning occurred either in open sea, harbour or at beach/coast (Table E). For men, most of the drowning accidents occurred at sea or in harbours, whereas for women most occurred at beach/coast and in lakes. The vast majority (69%) of the unintentional drowning accidents at sea or in harbours occurred among persons 45 years old or above. Also, most people who drowned at beaches/coasts were over 45 years (76%), while unintentional drowning in swimming pools or public swimming baths occurred mostly for children and young adults below 25 years of age (58%).

Table E: Unintentional drowning deaths 2001-2016 by location and year

	Aver. 2001-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Total	Percent
Open sea/at sea	18,6	5	12	8	8	12	5	4	221	24%
Harbour	16,9	10	10	15	12	12	10	10	231	24%
Lake	5,4	5	6	7	5	6	4	5	87	9%
Beach/coast	12,7	8	8	20	14	16	7	16	203	21%
Swimming pool	2,2	0	1	1	1	1	0	0	24	3%
Bathtub	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20	2%
Bridge	0,4	0	0	0	0	0	0	0	4	0.5%
Stream/river/canal	5,7	11	1	1	1	7	5	5	82	8%
Other body of water	3,7	7	3	5	6	5	0	4	63	6%
Unspecified	1,9	2	0	0	0	0	0	0	19	2%
Total	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954	100%

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Activity at the time of drowning

One fifth of unintentional drowning deaths occurred during leisure boating/sailing (20%), a little less during bathing or swimming (17%) and walking/staying causing falls in the harbour (17%). Together, these activities account for 54% of all unintentional drowning deaths and 68% of those for which the preceding activity was known. Of the 41 traffic-related drowning deaths most occurred in cars (31), usually by driving into the harbour. Seven accidents occurred while riding bikes and two while riding a moped.

Alcohol was a major risk factor in unintentional drowning; in 253 cases (27%) the drowned had been drinking alcohol before the event. In particular among those who drowned when walking in harbours 65% had been drinking alcohol.

The category "other activities" covers many different activities, including walking by a river, or a lake, boarding a boat (outside a harbour), various activities on ice.

Table F: Unintentional drowning 2001-2016, by activity and year

	Avg. 2001-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Total	%
Bathing	12,4	6	6	5	11	12	2	8	162	17%
Bathtub	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20	2%
Boating (leisure activity)	15,1	6	10	16	8	9	3	3	191	20%
Fishing (occupational)	3,1	1	2	2	0	1	0	1	35	4%
Diving	1,3	1	3	3	0	4	1	2	26	3%
Fishing from the shore	1,6	2	0	5	1	2	1	5	30	3%
Traffic	3,1	1	3	2	2	0	2	3	41	4%
Walking at the harbour	11,8	6	6	9	10	12	7	3	159	17%
Other	5,9	8	6	7	4	7	4	5	94	10%
Unknown	13,1	17	5	8	11	12	11	14	196	20%
Total	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954	100%

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

.

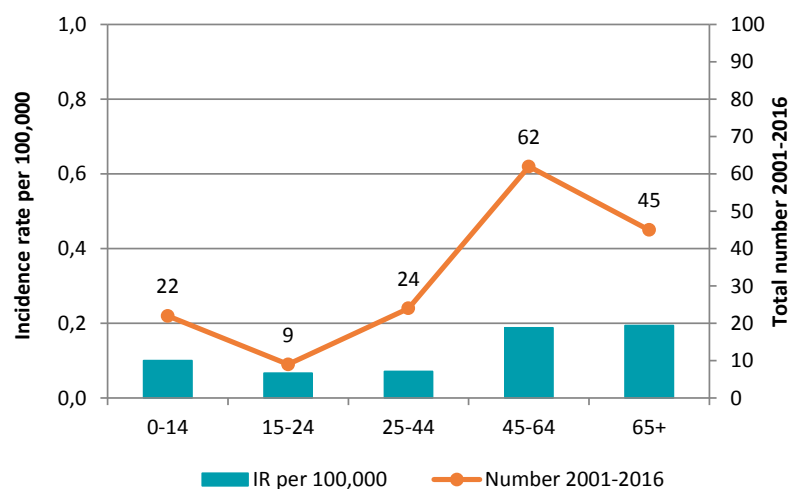
Table G: Unintentional drowning 2001-2016, by activity and age

	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Un-spec	Total	%
Bathing	1	21	9	11	13	35	27	27	18	0	162	17%
Bathtub	3	0	0	0	1	6	3	2	5	0	20	2%
Boating (leisure activity)	0	0	9	12	25	49	55	31	8	2	191	20%
Fishing (occupational)	0	0	2	4	8	6	4	4	0	7	35	4%
Diving	0	0	3	3	8	9	2	1	0	0	26	3%
Fishing from shore (leisure)	0	0	0	0	3	8	8	10	1	0	30	3%
Traffic	0	0	9	3	6	6	6	3	8	0	41	4%
Walking in harbour	0	0	13	12	13	33	48	32	8	0	159	17%
Other	10	3	6	7	13	21	14	12	8	0	94	10%
Unknown	3	4	17	11	13	36	38	26	48	0	196	21%
Total	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954	100%

The table includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Drowning when bathing or swimming

In the period 2001-2016, an average of ten persons drowned annually while bathing or swimming. In total, 162 people drowned when bathing. Twenty-two (14%) were children below 15 years of age, while adults over 45 years accounted for the majority (107, corresponding to 66%). Men constituted 77% and women 23%. Drowning most often occurred at the beach (71%). A minor part occurred in swimming pools (indoor or outdoor, 11%) and lakes (7%). Foreigners (tourists) accounted for 31% of all unintentional drowning deaths when bathing (mainly at the beach). Drowning when bathing or swimming occurred mainly in July and August (65%).

Figure E: Unintentional drowning deaths while bathing/swimming 2001-2016. Number and rate per 100,000 inhabitants, by age group

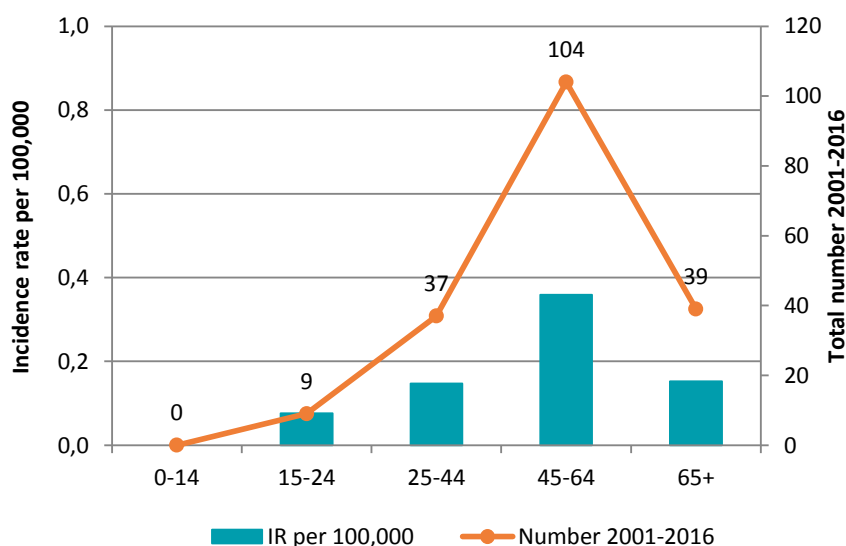
The total numbers includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters, while the incidence rates are based on Danes only.

Drowning related to leisure boating

During 2001-2016 a total of 191 persons drowned during leisure boating. All the deceased persons were above 18 years of age, most were between 45-64 years (54%), and almost all were men (96%). Many drowned while fishing (77; or 40%) – the majority had sailed out in small boats to angle or tend fishing nets. Many sailing accidents occurred, however, during ordinary leisure boating. Among these, twelve people were kayaking and four were canoeing.

Most accidents were falls overboard and capsizing. Contributing factors were e.g. severe weather, alcohol intake, poor health and fishing net in the propeller. Only a few among the drowned persons used a functioning and correctly mounted life jacket.

Figure F: Unintentional drowning deaths during leisure boating 2001-2016. Total number and rate per 100,000, by age group

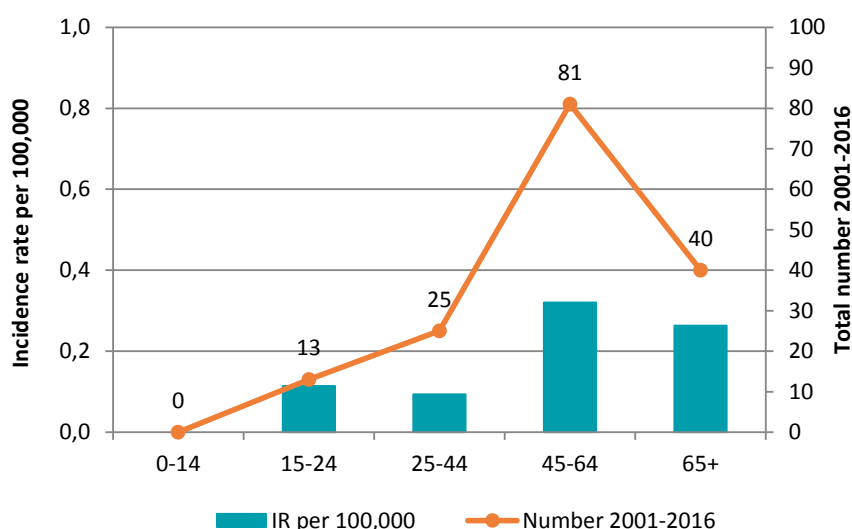
The total numbers includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters, while the incidence rates are based on Danes only. For two persons the age was unknown.

In only 20 of the 191 cases (10%) it was stated that the deceased was wearing a life jacket. Some of these were not mounted properly or defective. Reports indicated that alcohol had been involved in at least 34 (18%) of the cases.

Drowning during walking around causing falls in harbours

In the period 2001-2016, totally 159 people drowned during falls in harbours when walking around including to or from boats. Three of these were aged 16-17 years and the remaining individuals were older. The vast majority were men (147, corresponding to 92%), and the majority were between 45 and 64 years old (81, corresponding to 51%). Only 16% of the drowning events were witnessed by others. Most of the accidents were discovered when the deceased was missing or was found lifeless in the water. In 2016 three persons drowned when walking at harbours.

Figure G: Unintentional drowning deaths when walking in harbours 2001-2016. Total number and rates per 100,000, by age group

The total numbers includes both Danes and foreigners. "Dane" means a resident in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters, while the incidence rates are based on Danes only.

Drowning deaths 1970-2016 - Danish residents

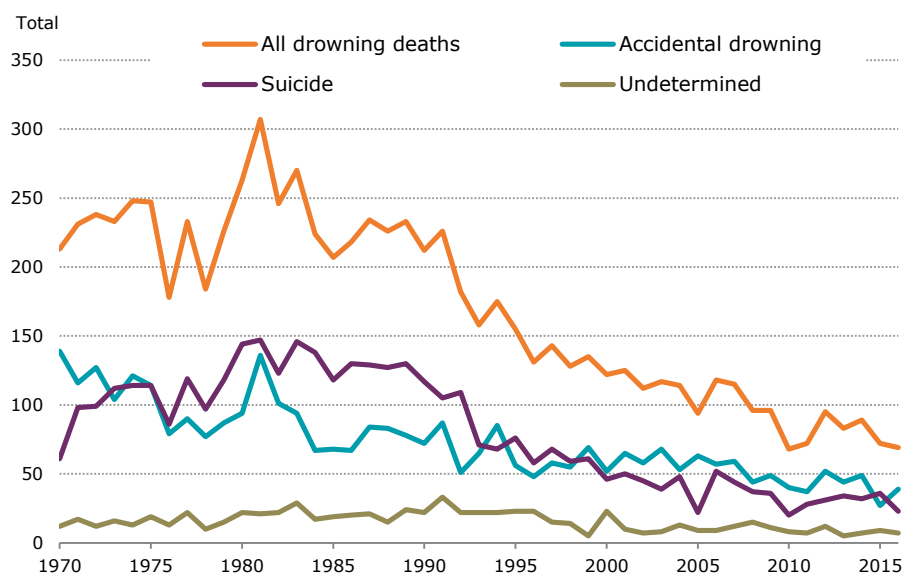
In total 7,961 Danish residents drowned during the period 1970-2016. Of these, 3,428 were unintentional drowning deaths (43%), 3,765 (47%) were suicides and 36 deaths were homicides (0.5%). The manner of death was undetermined for 732 (9%) of the drowning deaths.

Trend 1970-2016

The annual number of Danish residents who drowned in Denmark dropped significantly in the period 1970-2016, from a maximum of 307 drowning deaths in 1981 to 69 in 2016 (Figure H), the lowest number until now except for 2010 where the number was 68.

The number of fatal unintentional drowning deaths declined from 139 in 1970 to 39 in 2016, and most among children, adolescents and adults less than 45 years of age, while the number among 45-64-year-olds and in the oldest group over 65 years remained about unchanged. The lowest number was 37 in year 2011.

The trend in suicides by drowning showed a different pattern: The period 1970-1981 was characterized by an increase in the number of suicides from 61 to 147 annually, while the subsequent period up to 2016 was characterized by a decrease to 23 in 2016. The lowest number was 20 in year 2010. Particularly among women, the number of suicides by drowning fell markedly in the period and was during the last decade about the same number as for men. The annual number of suicides by drowning has been below 50 per year since 2007.

Figure H: Danish residents who drowned in Denmark 1970-2016

The table includes both Danes and foreigners. "Danes" means residents in Denmark, while foreigners include tourists, sailors and fishermen visiting Danish waters.

Suicide by drowning 2001-2016

- During 2001-2016 in total 595 persons committed suicide by drowning in Denmark.
- Of these, 54% were men and 46% were women; 97% were Danish residents.
- Suicide by drowning was most frequent among adults above 45 years of age and in particular above 75 years of age.
- The number of suicides has decreased, in particular among women.
- Most committed suicide in the harbour (32%), from the coast (19%), or in a lake (15%).
- In at least half of the suicides depression was a contributing factor.

Data sources

The study is based on the following data sources:

- The National Cause of Death Register.
- Death certificates concerning drowned Danes
- Reports concerning rescue operations, police reports and newspaper articles on drowning collected by the Danish Maritime Authority (period from 2002-2016).
- Press releases on drowning incidents in 2009-2016, collected by Tryg-Fonden.
- Information on drowning during the period 2007-2016 by the Danish Council for Greater Water Safety, primarily based on newspaper articles.
- Additional information on the drowning cases obtained by internet searches.
- Data supplied by SOS International.

Evaluation of the coding of manner of death

A review was carried out of all death certificates concerning deaths by drowning in order to verify the stated manner of death. All certificates with the following causes of death were included: ICD10 codes: V90, V92, W65-W74, X31, X38, X39, X71, X92, Y21 or one of the diagnosis T68 (hypothermia) and T75.1 (drowning and submersion). The reassessment was performed by a forensic specialist, skilled in classification of causes and manner of death. In the review, information about the circumstances and the location of the drowning, as well as any medical information were taken into account.

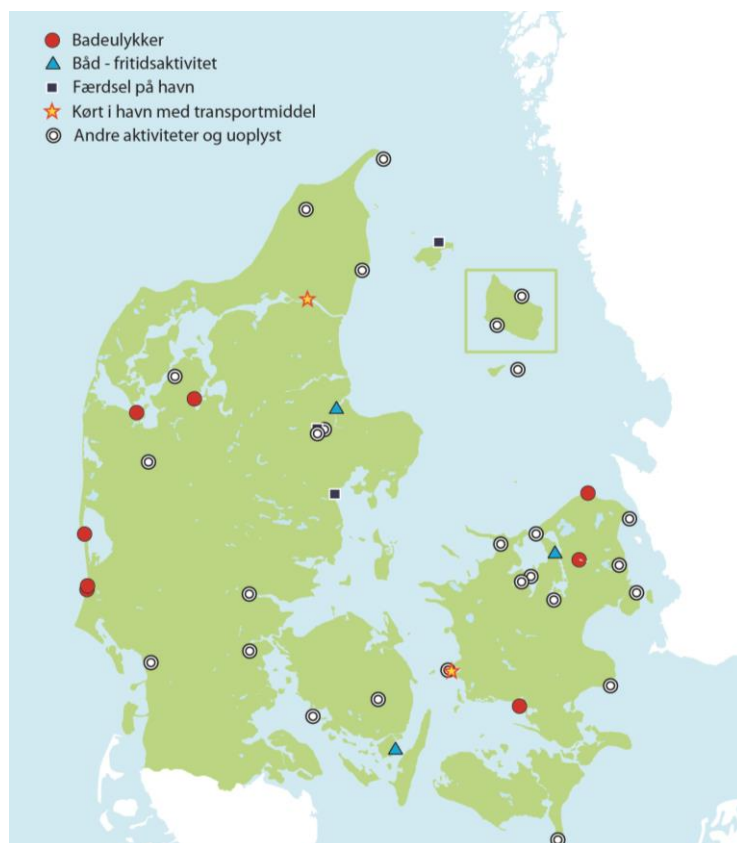
By 2007, the Danish National Board of Health changed the registration practice of death certificates and causes of death to a system of direct electronic reporting by the medical doctor, who had issued the death certificate. This meant that the coding of ICD10 Codes for the underlying and contributory causes of death to the Cause of Death Register was performed by the medical doctor at the post mortem examination, and not as previously by skilled coding staff in the National Board of Health that received all death certificates with doctors' notifications. However the National Board of health have corrected the coding and from 2010 onwards the quality of coding has improved compared to 2007-2009 and only very few corrections are made in the present study.

Completeness of the data

For the years 2007 onwards, approx. 3-5% of all deaths occurring in Denmark were not listed in the Cause of Death Register, presumably due to the fact that the death certificates had not been submitted to the National Board of Health⁸. If this percentage also applies to drowning deaths, a number of death certificates might be missing for these years. However, most of these drowning deaths were probably identified through the review of the alternative data sources, listed above.

Tabeller og figurer

Figur 1: Kort over fatale drukneulykker i 2016

En ulykke i et badekar og en ulykke i en gylletank er udeladt.

Tabel 1. Danskere døde som følge af drukning i udlandet i 2016

Bulgarien	Thailand	Puerto Rico
1	1	1

Kilde: SOS international, samt TrygFondens og Rådet for Større Badesikkerheds presseklip

Druknedødsfald i Danmark 2001-2016

Tabel 2: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt på døds måde og år

	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Ulykke	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954
Selv mord	42,6	21	28	32	36	34	38	23	595
Drab	0,4	0	0	0	0	1	0	0	5
Ubestemt	12,0	9	7	15	5	7	10	7	168
I alt	123,9	78	78	104	89	101	82	75	1.722

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 3: Kønsfordeling i antal og procent for druknedødsfald i Danmark i perioden 2001-2016, opdelt på døds måde

	Mænd		Kvinder		I alt
Ulykke	822	86%	132	14%	954
Selv mord	320	54%	275	46%	595
Drab	3	60%	2	40%	5
Ubestemt	119	71%	49	29%	168
I alt	1.264	73%	458	27%	1.722

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 4: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt efter døds måde og alder

	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Uoplyst	I alt
Ulykke	45	68	63	103	209	205	148	104	9	954
Selv mord	0	13	32	53	104	127	119	144	3	595
Drab	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Ubestemt	1	6	14	27	28	36	28	26	2	168
I alt	51	87	109	183	341	368	295	274	14	1.722
Procent	3%	5%	6%	11%	20%	21%	17%	16%	1%	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 5: Druknedødsfald i perioden 2001-2016, opdelt på bopælsland

	Danmark	Tyskland	Norge	Sverige	Polen	Andet, uoplyst	I alt
Ulykke	804	92	9	7	15	27	954
Selv mord	577	7	2	4	0	5	595
Drab	5	0	0	0	0	0	5
Ubestemt	149	6	3	1	2	7	168
I alt	1.535	105	14	12	17	39	1.722

Fatale drukneulykker i Danmark 2001-2016

Tabel 6: Antal fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aldersgrupper og år

Alder	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
0-4	1,2	2	1	1	2	0	0	0	17
5-14	2,9	0	0	0	0	1	0	1	28
15-24	6,0	1	4	1	4	1	2	1	68
25-34	4,3	2	4	4	4	4	3	3	63
35-44	7,4	3	6	11	3	6	3	4	103
45-54	14,6	12	8	18	9	16	3	12	209
55-64	15,7	9	7	11	9	15	7	6	205
65-74	9,2	7	6	10	13	11	8	10	148
75+	6,7	12	7	1	4	5	7	8	104
Uoplyst	0,9	0	0	0	0	0	1	0	9
I alt	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Stedkategorier

Vi anvender ni forskellige kategorier (koder) til at angive stedet for drukneulykken samt en kode for uoplyst. Ligesom for aktivitetskoderne tager stedkoderne sit afsæt i kodningen anvendt af Steensberg (4). Dog er kategorierne 'vandløb' samt 'bro' tilføjet for at øge præcisionen af stedangivelse, og fordi begge kategorier indeholder et forholdsmæssigt stort antal druknedødsfald. Variablen har følgende kategorier:

- Åbent hav/fjord
- Havn
- Sø
- Kyst (herunder strand)
- Inden- og udendørs bassin
- Badekar
- Bro
- Vandløb, kanal
- Andet
- Uoplyst

Stedkategorien betegner det sted afdøde druknede. Eksempel: Hvis en person kæntrer med et skib på havet, angives stedet som 'åbent hav', mens stedkoden angives som 'kyst', hvis vedkommende er gået ud i havet fra stranden. Skelnen mellem, om ulykken er sket på åbent hav eller ved kysten, vil ofte være baseret på et skøn på baggrund af de tilgængelige oplysninger. Hvis personen er mere end 200 meter fra kysten, kodes stedet som åbent hav, men sker drukneulykken under 200 meter fra kysten, kodes stedet som kyst. F. eks. vil en ulykke, der sker om bord på en båd i havnen eller under ud- og indsejling i havn, blive registreret som 'havn', mens når båden har forladt havnen, vil stedet blive betegnet som åbent hav. Stedkoden 'havn' anvendes også, hvis den druknede faldt i vandet fra kajen eller fra et andet sted på havneområdet, herunder et skib i havn. Stedkategorien 'vandløb' dækker over såvel naturlige åer, gravede vandkanaler (f.eks. i København), grøftekanter med vand og lignende. I kategorien 'andet' omfatter stederne: is på vand, have- eller fiskebassin og lignende, grusgrav, landbrugsareal, mergelgrav, mosehul, våge og vandbrønd med flere.

Ved visse omstændigheder kan det være svært at afklare ulykkesstedet, f.eks. i de tilfælde hvor personen findes drivende i vand/ved kyst, og det ikke kan bestemmes, om afdøde f.eks. er faldet overbord fra et skib ude på havet eller er faldet i havnen.

Tabel 7: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og år

	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Åbent hav, fjord	18,6	5	12	8	8	12	5	4	221
Havn	16,9	10	10	15	12	12	10	10	231
Sø	5,4	5	6	7	5	6	4	5	87
Kyst, strand	12,7	8	8	20	14	16	7	16	203
Svømme-/havnebad	2,2	0	1	1	1	1	0	0	24
Badekar	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20
Bro	0,4	0	0	0	0	0	0	0	4
Vandløb	5,7	11	1	1	1	7	5	5	82
Andet	3,7	7	3	5	6	5	0	4	63
Ukendt	1,9	2	0	0	0	0	0	0	19
I alt	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 8: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og aldersgruppe

	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Uoplyst	I alt	%
Åbent hav, fjord	0	0	12	17	37	48	56	34	8	9	221	23%
Havn	0	0	26	18	22	46	59	42	18	0	231	24%
Sø	3	5	6	6	5	27	14	10	11	0	87	9%
Kyst, strand	0	10	5	12	23	48	42	38	25	0	203	21%
Svømme-/havnebad	3	7	4	2	1	1	2	0	4	0	24	3%
Badekar	3	0	0	0	1	6	3	2	5	0	20	2%
Bro	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	4	0,4%
Vandløb	0	0	9	4	6	19	17	11	16	0	82	9%
Andet	8	1	4	3	6	8	12	10	11	0	63	7%
Ukendt	0	5	1	0	1	5	0	1	6	0	19	2%
I alt	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 9: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på sted og køn

	Mænd	Kvinder	I alt
Åbent hav, fjord	209	12	221
Havn	216	15	231
Sø	63	24	87
Kyst	165	38	203
Svømme-/havnebad	19	5	24
Badekar	12	8	20
Bro	4	0	4
Vandløb	69	13	82
Andet	50	13	63
Ukendt	15	4	19
I alt	822	132	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 10: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og aldersgruppe

	0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Uoplyst	I alt	%
Badning, svømning	1	21	9	11	13	35	27	27	18	0	162	17%
Bad i badekar	3	0	0	0	1	6	3	2	5	0	20	2%
Båd, fritidsaktivitet	0	0	9	12	25	49	55	31	8	2	191	20%
Arbejdsrelateret fiskeri	0	0	2	4	8	6	4	4	0	7	35	4%
Dykning	0	0	3	3	8	9	2	1	0	0	26	3%
Fritidsfiskeri fra land	0	0	0	0	3	8	8	10	1	0	30	3%
Trafik (Bil, knallert, cykel)	0	0	9	3	6	6	6	3	8	0	41	4%
Færdsel på havn (faldet i havnen)	0	0	13	12	13	33	48	32	8	0	159	17%
Andre aktiviteter	10	3	6	7	13	21	14	12	8	0	94	10%
Uoplyst	3	4	17	11	13	36	38	26	48	0	196	21%
I alt	17	28	68	63	103	209	205	148	104	9	954	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Aktivitetskategorier

Aktivitetskategorierne beskriver, hvad afdøde beskæftigede sig med, da ulykken skete. Kategorierne for aktivitet er:

- Badning/svømning
- Bad i badekar
- Båd - fritidsaktivitet (undtagen når båden ligger i havn)
- Arbejdsrelateret fiskeri
- Dykning
- Fritidsfiskeri fra land eller på lavt vand (inklusive fiskeri i waders)
- Trafik, f.eks. kørt i havn i bil eller på cykel
- Færdsel på havn, som fører til fald i havnen (omfatter færdsel til fods i havneområdet, herunder på båd liggende i havn, inklusiv fraborde- og ombordstigning af båd)
- Andre aktiviteter
- Uoplyst aktivitet

Badning/svømning indeholder alle former for leg, badning og svømning i såvel åbent (hav, sø, å) og lukket vand (bassin). **'Fritidsaktiviteter i båd'** inkluderer alene aktiviteter med båd på åbent vand, herunder hav, sø og flod, og inkluderer altså ikke aktiviteter, hvor båden ligger i havn. Ulykker kodet som **'arbejdsrelateret fiskeri'** finder alle sted i arbejdstiden, og en sømand, som fisker i fritiden og forulykkes, kodes således som fritidsaktivitet med båd. **Trafik** anvendes, når der er tale om trafikulykker, som fører til drukning (eksempelvis bil, som kører i havnen). En traktor, forulykket i mergelgrav, inkluderes således ikke i denne kategori, men i kategorien 'andre aktiviteter'. Kategorien **færdsel på havn** betegner alle de dødsfald, hvor afdøde har gået eller stået på havnen, enten på kaj eller på skib, og er faldet i vandet. **Andre aktiviteter** omfatter bl.a. færdsel andre steder end i havne, f.eks. langs en å eller ved en sø, arbejde i en brønd, paragliding.

Tabel 11: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og køn

	Mænd	Kvinder	I alt
Badning, svømning	125	37	162
Bad i badekar	12	8	20
Båd, fritidsaktivitet (inkl. fritidsfiskeri)	184	7	191
Arbejdsrelateret fiskeri	35	0	35
Dykning	21	5	26
Fritidsfiskeri fra land	30	0	30
Trafik	36	5	41
Færdsel på havn	147	12	159
Andre aktiviteter	80	14	94
Uoplyst	152	44	196
I alt	822	132	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 12: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og år

	Gns. 2001-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
Badning, svømning	12,4	6	6	5	11	12	2	8	162
Bad i badekar	1,4	0	2	0	1	0	3	1	20
Båd, fritidsaktivitet	15,1	6	10	16	8	9	3	3	191
Arbejdsrelateret fiskeri	3,1	1	2	2	0	1	0	1	35
Dykning	1,3	1	3	3	0	4	1	2	26
Fritidsfiskeri fra land	1,6	2	0	5	1	2	1	5	30
Trafik	3,1	1	3	2	2	0	2	3	41
Færdsel på havn	11,8	6	6	9	10	12	7	3	159
Andre aktiviteter	5,9	8	6	7	4	7	4	5	94
Uoplyst	13,1	17	5	8	11	12	11	14	196
I alt	68,9	48	43	57	48	59	34	45	954

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 13: Fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet og måned for ulykke

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Badning, svømning	0	0	2	2	9	21	54	51	12	6	3	2	162
Bad i badekar	3	1	1	1	1	1	2	5	1	0	2	2	20
Båd, fritidsaktivitet	7	0	9	14	24	32	27	25	21	22	2	8	191
Arbejdsrelateret fiskeri	5	7	0	6	2	1	2	0	2	4	1	5	35
Dykning	1	0	2	2	3	3	5	5	2	2	1	0	26
Fritidsfiskeri fra land	0	2	4	5	6	0	2	0	0	7	3	1	30
Trafik	6	7	4	4	0	1	4	0	1	4	6	4	41
Færdsel på havn	12	7	13	12	19	17	13	18	13	9	12	14	159
Andre aktiviteter	9	5	6	9	10	8	10	13	5	7	6	6	94
Uoplyst	20	22	17	14	12	15	19	20	17	7	14	19	196
I alt	63	51	58	69	86	99	138	137	74	68	50	61	954
Procentfordeling	7%	5%	6%	7%	9%	10%	14%	14%	8%	7%	5%	6%	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 14: Fatale drukneulykker 2013-2016, opdelt på aktivitet og vandtemperatur

	Under 5 gr.	5-9 gr.	10-14 gr.	15-19 gr.	20- gr.	I alt
Badning, svømning	0	3	3	16	11	33
Båd, fritidsaktivitet	0	3	7	11	2	23
Arbejdsrelateret fiskeri	0	1	0	1	0	2
Dykning	0	2	2	3	0	7
Fritidsfiskeri fra land	0	4	4	1	0	9
Trafik	1	5	1	0	0	7
Færdsel på havn	7	4	8	10	3	32
Andre aktiviteter	2	4	6	8	0	20
Uoplyst	16	9	5	16	2	48
I alt	26	35	36	66	18	181*
Andel	14%	19%	20%	37%	10%	100%
Andel af tiden	20%	26%	20%	30%	4%	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere. *) Fem personer druknet i badekar er udeladt. Vandtemperaturen er baseret på et gennemsnit af DMIs målinger over 18 dage og 3 målepunkter (vestjylland, østjylland, nordsjælland)

Fritidsaktivitet i båd

Tabel 15: Fatale ulykker ved fritidssejlsads 2001-2016, opdelt på bådtype

	Fiskeri	Sejlsads	Andet og uoplyst	I alt
Jolle, mindre båd	51	23	4	78
Sejlskib, lystsejler, skonnert	1	26	1	28
Kano	2	2	1	5
Kajak	1	10	1	12
Skydepram	1	0	4	5
Gummi- eller plasticbåd	5	4	0	9
Motorbåd, speedbåd	1	11	0	12
Robåd	3	1	0	4
Andet	3	4	1	8
Ukendt	9	18	3	30
I alt	77	99	15	191

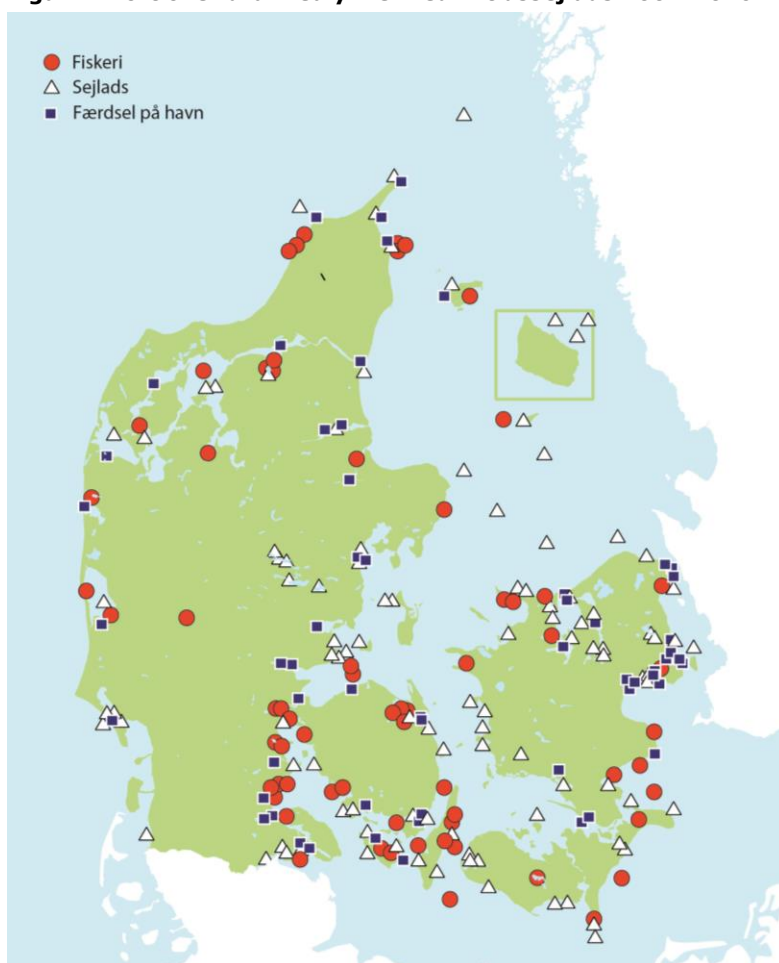
Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Tabel 16: Årsager til fatale ulykker ved fritidssejlad 2001-2016

Primære og medvirkende årsager	Fiskeri	Sejlads	Andet og uoplyst	I alt
Primære årsager				
Fald overbord	30	38	5	73
Kæntring	17	22	2	41
Påsejling af mole, skib o.l.; påsejlet af skib	1	9	1	11
Grundstødning	0	5	0	5
Båd sunket eller vandfyldt	5	5	0	10
Ramt af bom	0	5	0	5
Andet	3	4	0	7
Primær årsag ikke oplyst	21	11	7	39
Medvirkende årsager (udvalgte)				
Kølvand fra skib	0	2	0	2
Garn eller andet i skruen	6	1	0	7
Vind, bølger, hårdt vejr	11	15	0	26
Skulle tisse	2	3	0	5
Alkohol	6	24	4	34
Helbredsproblemer eller overvægt omtalt	9	6	1	16
Ulykker i alt	77	99	15	191

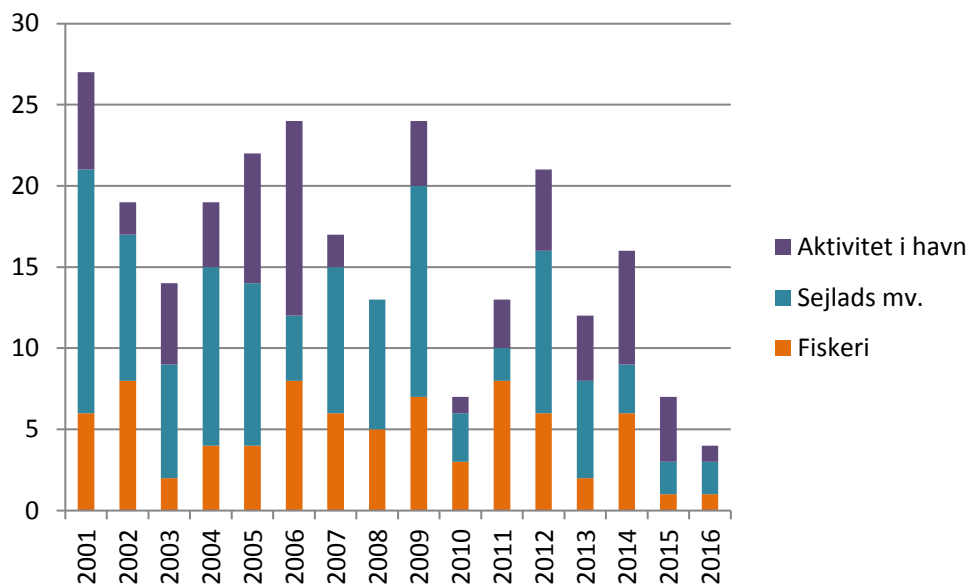
Der er kun medtaget en primær årsag, men der kan godt være flere medvirkende årsager, f.eks. kan der ved fald overbord være angivet både hårdt vejr og alkohol som medvirkende årsager.

Figur 2: Kort over drukneulykker ved fritidssejlad 2001-2016

Kortet viser dødsfald i forbindelse med fritidssejlad blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udlændinge druknet i Danmark. "Færdsel på havn" omfatter kun de, der færdedes på havnen og havde en båd i havnen.

Figur 3. Udvikling i antal drukneulykker blandt fritidssejlere 2001-2016

Badeulykker

Tabel 17: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og aldersgruppe

	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	I alt
Åbent hav/fjord	0	0	0	1	1	2	0	1	5
Havn	0	1	0	0	1	0	1	0	3
Sø	2	0	1	2	5	0	1	1	12
Strand, kyst	10	3	6	9	24	24	25	14	115
Svømmebassin, havnebad	8	4	1	1	1	1	0	2	18
Vandløb	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Andet	0	1	1	0	1	0	0	0	3
Ukendt	2	0	0	0	2	0	0	0	4
I alt	22	9	11	13	35	27	27	18	162
Procent	14%	6%	7%	8%	22%	17%	17%	11%	100%

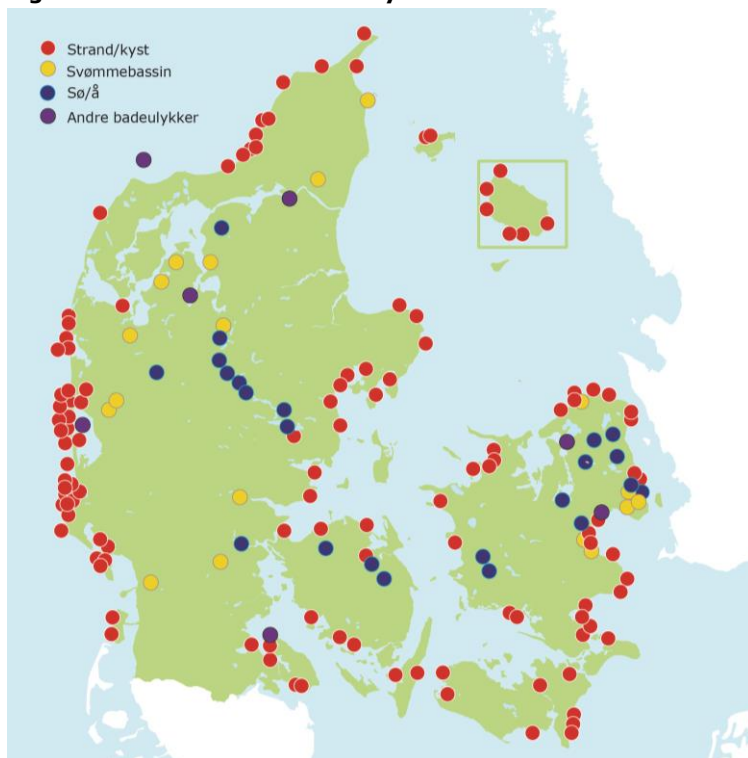
Tabel 18: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på aldersgruppe og år

	Gns. 2001-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
0-14	2,2	0	0	0	1	1	0	0	22
15-24	0,8	0	1	0	1	0	0	0	9
25-34	0,7	1	1	0	1	1	0	1	11
35-44	1,1	0	0	1	1	0	0	1	13
45-54	2,6	1	2	2	2	3	1	1	35
55-64	2,2	0	1	0	2	3	0	1	27
65-74	1,7	2	0	2	2	4	1	1	27
75-	1,2	2	1	0	1	0	0	3	18
I alt	12,4	6	6	5	11	12	2	8	162

Tabel 19: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og måned for ulykke

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	I alt
Åbent hav/fjord	0	0	0	0	0	1	1	3	0	0	0	0	5
Havn	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	3
Sø	0	0	0	0	0	5	3	4	0	0	0	0	12
Strand, kyst	0	0	0	1	2	9	46	40	9	6	1	1	115
Svømmebassin, havnebad	0	0	2	1	6	2	1	4	0	0	1	1	18
Vandløb	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	20
Andet	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Ukendt	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	4
I alt	0	0	2	2	9	21	54	51	12	6	3	2	162
Procentfordeling	0%	0%	1%	1%	6%	13%	34%	31%	7%	4%	2%	1%	100%

Figur 4: Kort over fatale badeulykker i Danmark 2001-2016

Kortet viser dødsfald pga. badeulykker blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udlændinge druknet i Danmark. Tre badeulykker kunne ikke stedfæstes og fremgår derfor ikke på kortet.

Tabel 20: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på sted og køn

	Mænd	Kvinder	I alt
Åbent hav/fjord	4	1	5
Havn	3	0	3
Sø	9	3	12
Strand/kyst	86	29	115
Svømmebassin, havnebad	15	3	18
Vandløb	1	1	2
Andet	3	0	3
Ukendt	4	0	4
I alt	125	37	162
Procentfordeling	77%	23%	100%

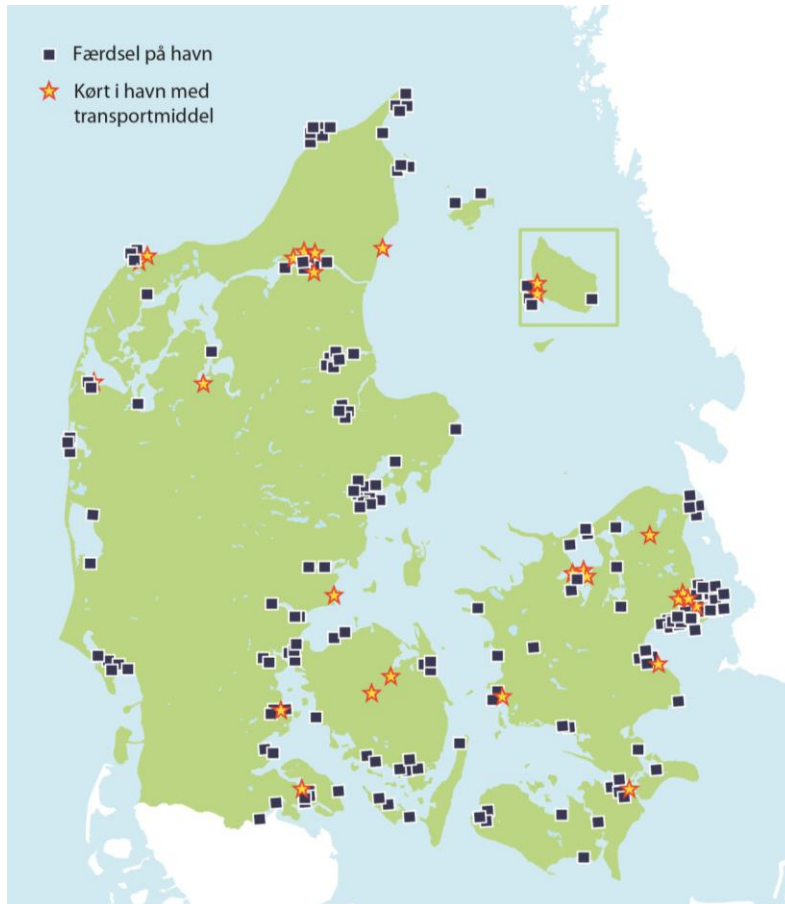
Tabel 21: Fatale badeulykker 2001-2016, opdelt på alder og køn

	Mænd	Kvinder	I alt
0-14	19	3	22
15-24	9	0	9
25-34	8	3	11
35-44	11	2	13
45-54	26	9	35
55-64	21	6	27
65-74	17	10	27
75+	14	4	18
Total	125	37	162
Procentfordeling	77%	23%	100%

Tabellerne omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Færdsel på havn

Figur 5: Kort over fatale drukneulykker i Danmark 2001-2016 i forbindelse med færdsel til fods på havn, samt hvor man er kørt i havn i bil, på cykel eller lignende.

Kortet viser drukneulykker blandt personer med fast bopæl i Danmark samt udlændinge druknet i Danmark.

Hvor skete ulykkerne ved færdsel til fods i havne?

Nedenfor er angivet, hvilke byer og havne ulykkerne skete i (2001-2016).

Aalborg (4): Nørresundby sejlkлуб, havnebassin ved Limfjordsværftet, Havneindløbet v. KMD, Østre havnebassin
Assens (1): Marinaen
Augustenborg (1): Bådehavnen.
Bogense (2): Bogense havn, Bogense marina.
Brøndby (2): Brøndby Havn.
Brejning (2): Brejning havn.
Dragør (1): Dragør havn.
Esbjerg (3): Fiskerihavnen, Kullerkaj, havnebassin.
Flensborg (1): Fundet v. Kollund Lillestrand
Faaborg (2): Faaborg havn (2)
Fanø, Nordby (1): Nordby havn.
Fredericia (1): Lystbådehavnen.
Frederikshavn (4): Havnen; Nordre Kaj, Aalbæk havn, søsportshavn.
Frederiksværk (1): Stålværkshavnen
Gjøl (1): Gjøl havn.
Grenaa (1): Grenaa kaj.
Haderslev (3): Haderslev havn.
Hadsund (1): Fiskerihavnen.
Hanstholm (2): Havnebassinet.
Hals (1): Hals havn.
Helsingør (4): Helsingør Nordhavn (3), Helsingør lystbådehavn.
Hirtshals (6): Hirtshals havn
Holbæk (1): Holbæk havn.
Horsens (2): Lystbådehavnen, Horsens havn.
Hundested (2): Havnen; v. beddingevej.
Hundige (1): ved Hejren.
Hvide Sande (1): Havnen.
Hvidovre (1): Hvidovre havn.
Ishøj (2): Ishøj havn.
Kalundborg (1): Færgelejet ved samsøfærgeren.
Kalvø (2): Kalvø lystbådehavn, Kalvø bådelaug.
Kastrup (2): Kastrup lystbådehavn, Kastrup marina.
Kerteminde (3): Ved Marinavej(2), Søndre havnekaj.
Kolding (1): Marina syd.
Korsør (1): Korsør havn v. fæstningskajen.
København (15): Langebro, Nyhavnskanal ved Nyhavn (3), Christianshavn (2), havnen sejlkлубvej, Trangraven ved Prinsessegade, Lautrupskaj, Langelinie lystbådehavn, havnebassin ved husbåd, havnebassin, Nordhavn ved Svaneknoppen, Lynetten lystbådehavn, Sundby sejlkлуб, Islands Brygge(2).
Køge (4): Køge havn.

Lemvig (2): Lemvig havn
Lohals (1): Havnen
Læsø, Vesterø (1): Havnebassin, Vesterø havn.
Læsø, Østerby (1): Østerby havn.
Mariager (1): Mariager havn.
Marstal (1): Marstal havn.
Middelfart (2): Lillebælt ved Gl. Strandvej; Middelfart Marina
Mullerup (1): Havnen.
Nakskov (2): Nakskov havn.
Nexø (1): Nexø havn
Nykøbing F (1): Nykøbing F. havn ved Sam Tank.
Nysted (1): Nysted havn.
Nykøbing Sj. (1): Nykøbing Sjællands lystbådehavn.
Næstved (2): Næstved havn.
Præstø (1): Stavreby havn.
Randers (7): Motorbådshavnen, Havnebassinet ud for bådvenget (2), Energikaj, Gudenå v. Randers havn, sydlige havnebassin øst for cykelbroen, Havnebassinet ud for Kulholmsvej.
Ringkøbing (2): Ringkøbing havn, Bork havn.
Roskilde (1): Kaj v. Strandgade.
Rødvig (1): Rødvig havn.
Rønne (3): Rønne havn (2), yderste mole Rønne havn.
Sakskøbing (2): Vandet ud for Havnegade 4; Sakskøbing havn.
Skagen (4): Skagen havn.
Skibby (1): Skuldelev Havn.
Stege (1): Stege havn.
Struer (1): Struer industrihavn.
Stubbekøbing (1): Havnebassinet østre havn.
Sundsøre (1): havnen.
Svendborg (4): Svendborg havn (2), Svendborg lystbådehavn (2).
Sønderborg (5): Sønderborg lystbådehavn, Sønderborg havn, Færgelejet Fynshav, Marinaen; v. Kongebroen.
Thorsminde (2): Thorsminde havn.
Vallensbæk (1): Vallensbæk havn.
Vejle (1): Vejle havn.
Vildsund (1): Vildsund havn.
Vordingborg (2): Sydhavn, havn.
Ærøskøbing (2): Ærøskøbing havn(2).
Aarhus (8): Aarhus havn kaj 27, bassin 8, kaj 85 i containerhavn, ved Nordhavns-gade, Marselisborg lystbådehavn (2), ved Fiskerivej, Aarhus havn ved Borneovej.
Uoplyst havn (3).

Andre til stede på ulykkestidspunktet

Tabel 22: Andre til stede ved fatale drukneulykker 2001-2016, opdelt på aktivitet

	Alene	Andre til stede	Uoplyst	I alt
Badning, svømning	39	97	26	162
Bad i badekar	18	2	0	20
Båd, fritidsaktivitet	74	106	11	191
Arbejdsrelateret fiskeri	10	12	13	35
Dykning	1	25	0	26
Fritidsfiskeri fra land	23	6	1	30
Trafik	21	17	3	41
Færdsel på havn	124	26	9	159
Andre aktiviteter	51	30	13	94
Uoplyst	156	5	35	196
I alt	517	326	111	954
Procent	54%	34%	12%	100%

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Genoplivning

Tabel 23: Genoplivningsforsøg, opdelt på aktivitet, 2001-2016

Genoplivning forsøgt					
	Ja	Nej	Uoplyst	Total	Procent* genoplivet
Badning, svømning	103	19	40	162	64%
Bad i badekar	7	4	9	20	35%
Båd, fritidsaktivitet	61	66	64	191	32%
Arbejdsrelateret fiskeri	8	10	17	35	23%
Dykning	19	2	5	26	73%
Fritidsfiskeri fra land	9	2	19	30	30%
Trafik	16	7	18	41	39%
Færdsel på havn	34	53	72	159	21%
Andre aktiviteter	41	17	36	94	44%
Uoplyst	29	67	100	196	15%
I alt	327	247	380	954	34%

*) Beregnet af alle uanset om der er oplysninger, da manglende oplysninger om genoplivning oftest er udtryk for at der ikke var genoplivningsforsøg.

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Børns drukneulykker

Tabel 24: Fatale drukneulykker blandt 0-17 årige børn i perioden 2001-2016, opdelt på år

År	Antal
2001	5
2002	7
2003	4
2004	6
2005	5
2006	7
2007	5
2008	6
2009	1
2010	2
2011	1
2012	1
2013	2
2014	1
2015	0
2016	1
I alt	54

Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

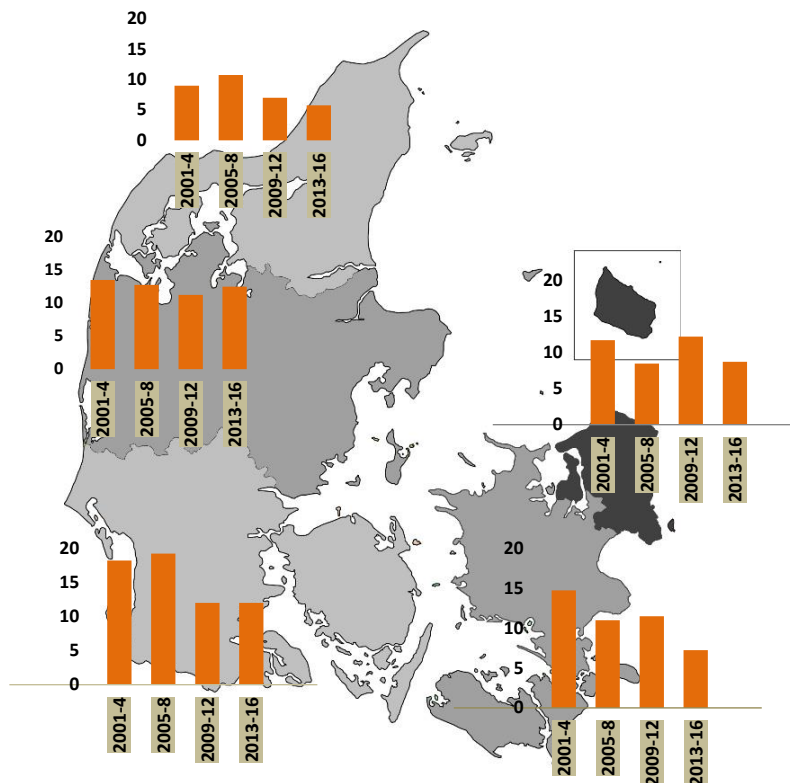
Tabel 25: Fatale drukneulykker blandt 0-17 årige børn 2001-2016, opdelt på alder og aktivitet

Alder	Badning, svømning	Bad, badekar	Trafik	Færdsel på havn	Andre aktiviteter	Uoplyst	I alt
0	0	2	0	0	0	0	2
1-4	1	1	0	0	10	3	15
5-9	14	0	0	0	2	3	20
10-14	7	0	0	0	0	1	8
15-17	2	0	1	3	0	3	9
I alt	24	3	1	3	13	10	54

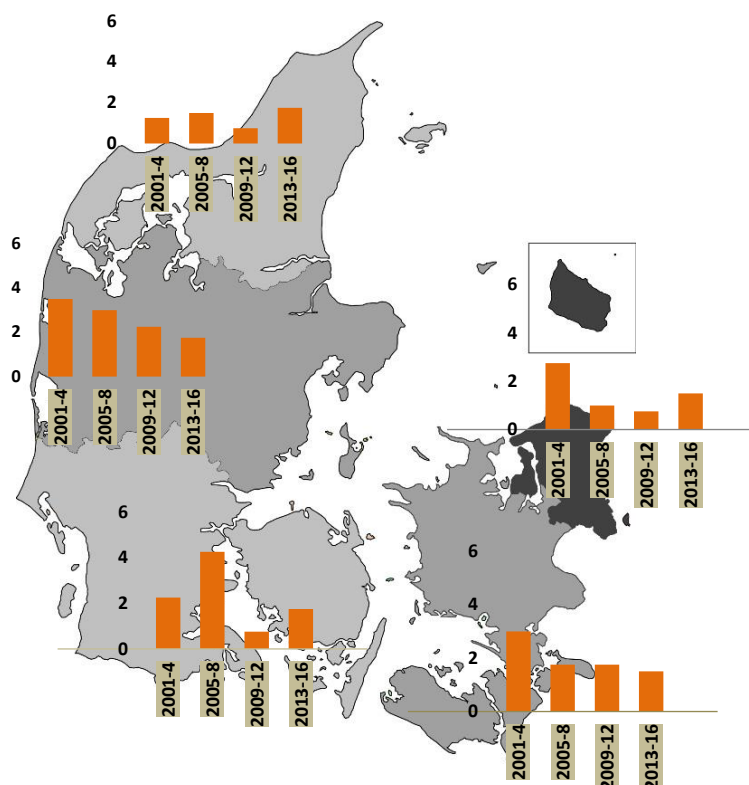
Tabellen omfatter både danskere og udlændinge. Danskere forstås her som personer med fast bopæl i Danmark, mens udlændinge omfatter bl.a. turister, sejlere og fiskere.

Fatale drukneulykker i regionerne

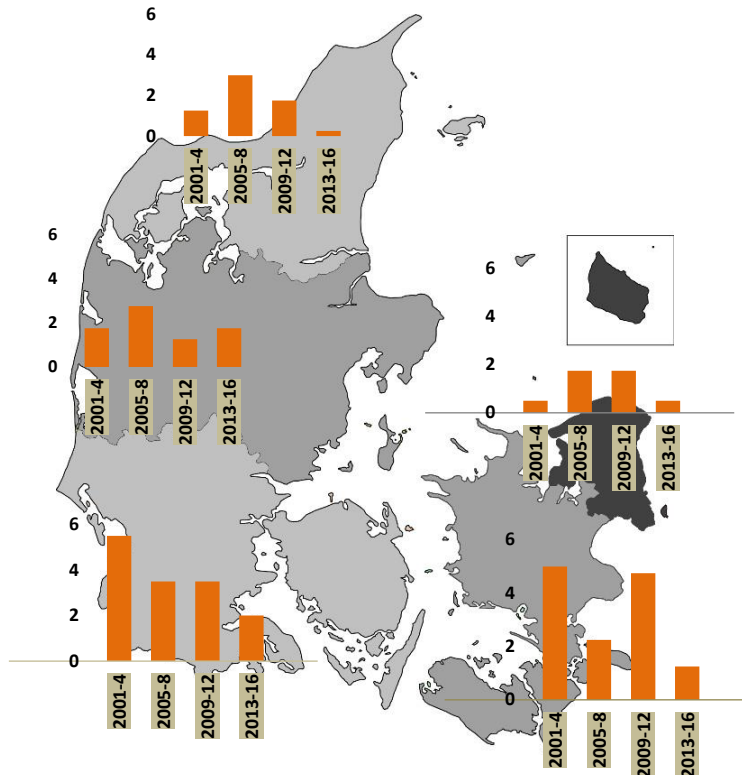
Figur 6: Antal fatale drukneulykker 2001-2016, årligt gennemsnit opgjort på regioner

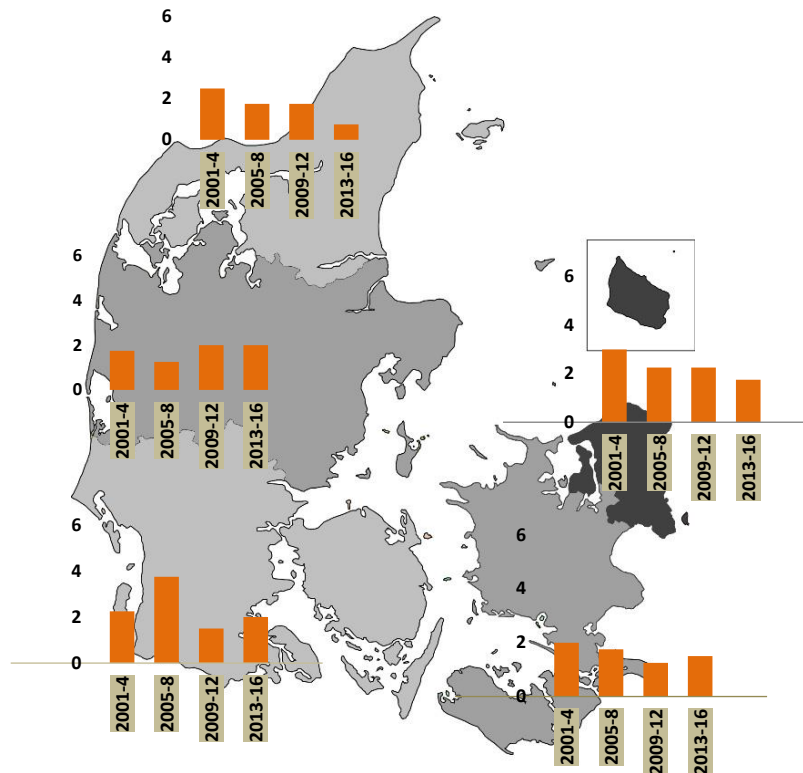
Figur 7: Antal fatale badeulykker 2001-2016, årligt gennemsnit opgjort på regioner

Figur 8: Antal fatale drukneulykker i forbindelse med fritidsaktiviteter i båd 2001-2016, årligt gennemsnit opgjort på regioner

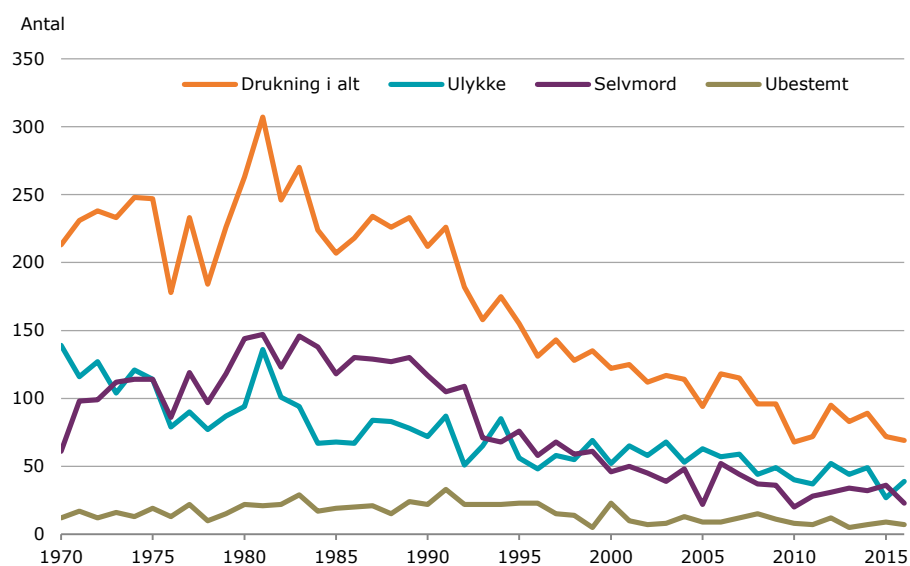

Figur 9: Antal fatale drukneulykker i relation til færdsel på havn 2001-2016, årligt gennemsnit opgjort på regioner

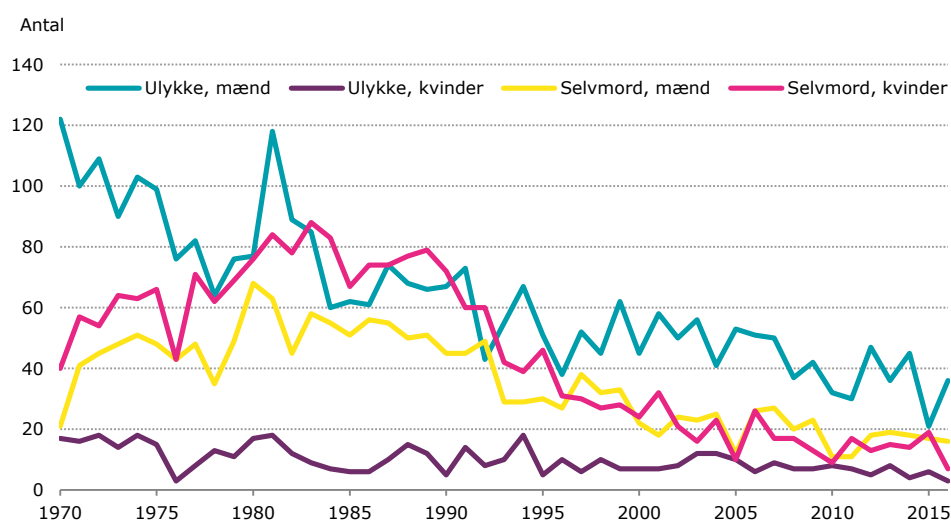
Druknedødsfald 1970-2016 (udlændinge er ikke medtaget her)

Figur 10: Danskere druknet i Danmark i perioden 1970-2016, opdelt på dødsårsag

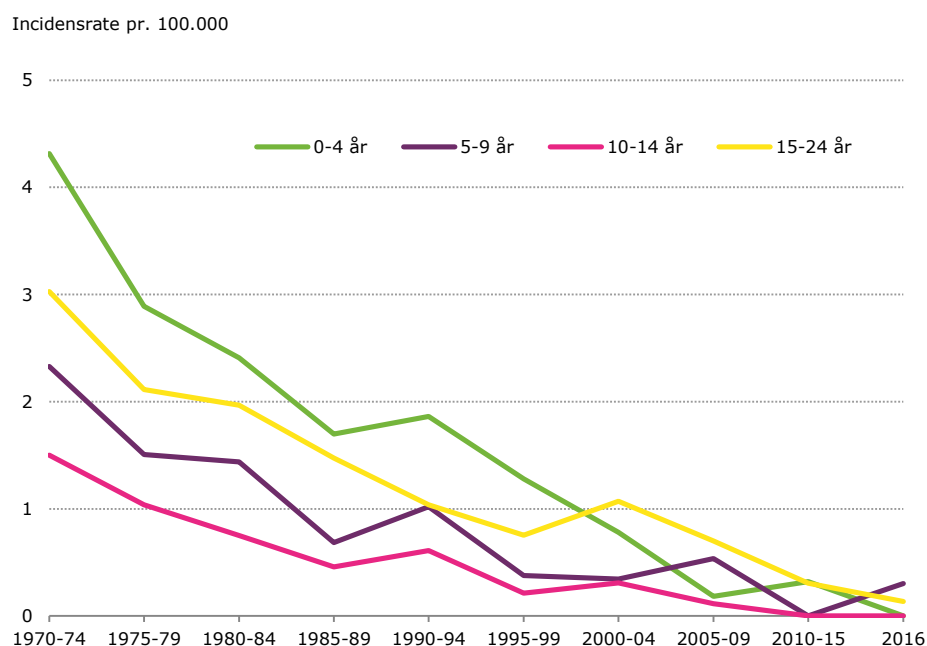
Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Figur 11: Danskere druknet i Danmark som følge af ulykke eller selvmord i perioden 1970-2016, opdelt på køn

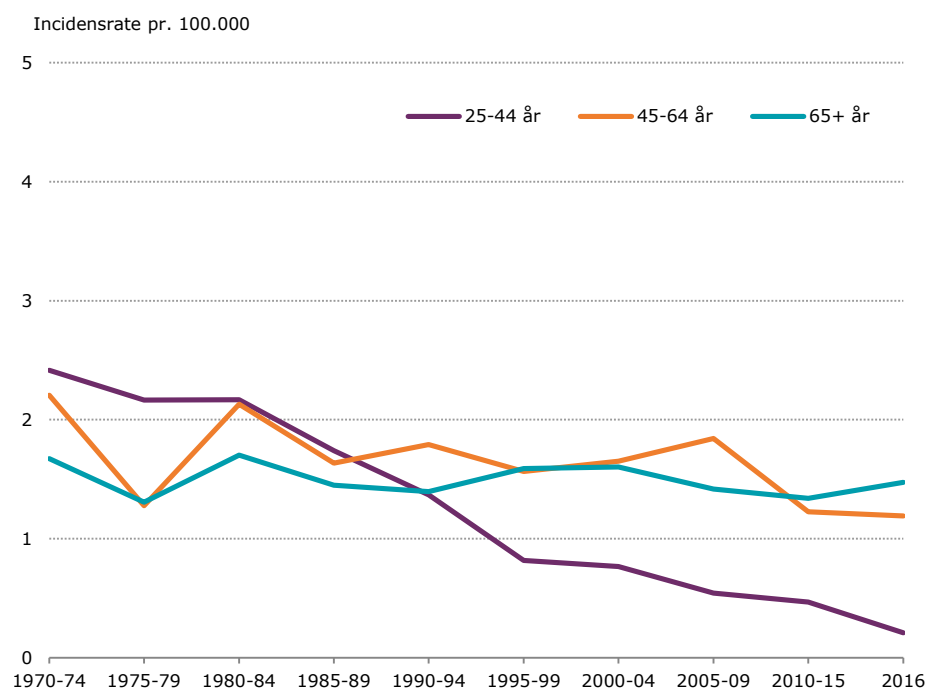
Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Figur 12: Danskere druknet ved ulykke i Danmark i perioden 1970-2016, fordelt på aldersgrupper, op til 24 år. Rater pr. 100.000 indbyggere.

Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Figur 13: Danskere druknet ved ulykke i Danmark i perioden 1970-2016, fordelt på aldersgrupper, fra 25 år og opefter. Rater pr. 100.000 indbyggere

Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

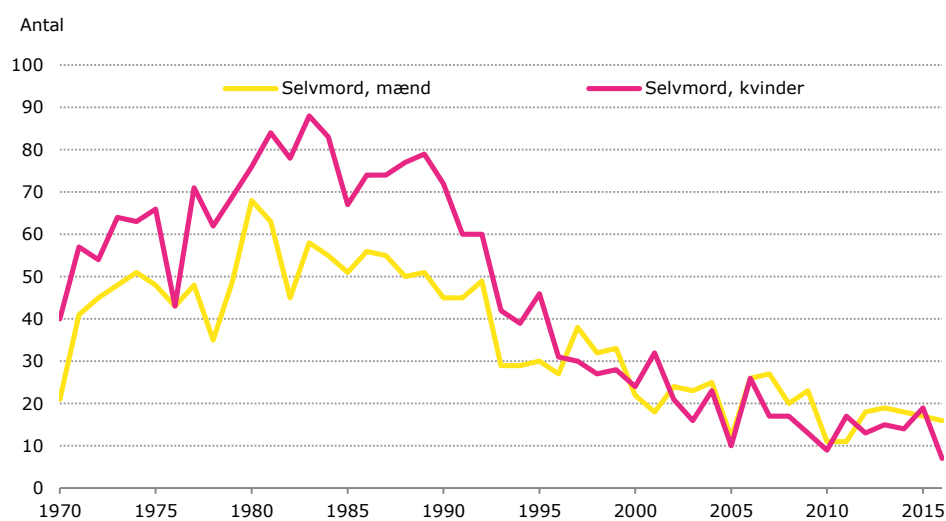
Selv mord ved drukning

Tabel 26: Selvmord ved drukning, opdelt på aldersgrupper og år, 2001-2016

Alder	Gns. 2001- 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt	Rate pr. 100.000 [§]
15-24	0,7	0	0	0	0	3	1	3	13	0,1
25-34	2,3	1	1	3	3	1	0	2	32	0,3
35-44	3,8	2	2	4	4	0	6	1	53	0,4
45-54	8,4	4	2	8	5	4	4	1	104	0,9
55-64	9,6	2	8	7	7	6	6	5	127	1,1
65-74	7,8	6	5	6	13	5	8	6	119	1,5
75+	10	6	10	4	3	14	12	5	144	2,3
Total	42,6	21	28	32	36*	34*	38*	23	595	0,8

*) En person med uoplyst alder §) Kun danskere indgår her

Figur 14: Selvmord ved drukning 1970-2016 for mænd og kvinder

Figuren omfatter alene danskere, dvs. personer med fast bopæl i Danmark.

Tabel 27: Selvmord ved drukning, opdelt på sted og køn, 2001-2016

	Mænd	%	Kvinder	%	I alt	%
Åbent hav, fjord	4	1%	7	3%	11	2%
Havn	111	35%	82	30%	193	32%
Sø	42	13%	49	18%	91	15%
Kyst	52	16%	62	23%	114	19%
Svømme-/havnebassin	2	0,6%	1	0,4%	3	0,5%
Badekar	13	4%	22	8%	35	6%
Bro	44	14%	14	5%	57	10%
Vandløb	31	10%	15	5%	46	8%
Andet	13	4%	11	4%	24	4%
Ukendt	8	3%	12	4%	20	3%
I alt	320	100%	275	100%	595	100%

Sygehusbehandlede drukneofre 2016

Tabel 28: Antal sygehusbehandlede drukneofre i 2016, opdelt på alder.

Alder	Antal
0-4	8
5-9	7
10-14	8
15-19	6
20-29	19
30-39	5
40-49	7
50-59	8
60+	13
I alt	81

*) Heraf fire med ukendt alder.

Tabel 29: Antal sygehusbehandlede drukneofre 2008-2016, opdelt på alder

Alder	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I alt
0-4	8	11	7	8	10	5	9	11	8	77
5-9	7	6	9	6	3	9	13	12	7	72
10-14	5	6	6	7	4	3	5	5	8	49
15-19	0	0	2	5	3	10	8	12	6	46
20-29	5	4	9	8	6	3	12	9	19	75
30-39	2	7	3	3	4	6	7	8	5	45
40-49	5	3	11	4	7	13	9	11	7	70
50-59	5	7	3	5	7	7	8	12	8	62
60+	14	4	8	12	14	13	22	10	13	110
I alt	51	48	58	58	58	69	93*	90*	81*	606

*) af disse havde 64 (2014) og 75 (2015, 2016) en drukne- eller nedkølingsdiagnose, til sammenligning med tidligere år hvor opgørelse alene var baseret på disse og ikke på kodning af drukning som ydre årsag til skade.

Metode

Begreber anvendt i rapporten

Druknedød: Inklusion af dødsfald som drukning har som udgangspunkt været, at den tilgrundliggende dødsårsag på dødsattesten var angivet som drukning (submersio). Dødsfald som følge af nedkøling i vand samt dødsfald, hvor dødsårsagen angives som en følgevirkning af drukning, er også medtaget, da det kan være svært at bestemme den egentlige årsag til druknedødsfaldet; disse udgør ca. 1 %. Medtaget er også dødsfald, hvor dødsårsagen angives som en følgevirkning af nærdrunkning. Senfølgerne medregnes, da dette netop angiver, at drukning er den tilgrundliggende årsag til dødsfaldet. Ved flere dødsfald har en obduktion fundet sted, og i disse tilfælde har det været dødsårsagen bestemt ved obduktion, som var den bestemmende faktor. Dødsfald i vandet, hvor den tilgrundliggende årsag er andet end drukning, f.eks. dykkersyge eller hjertestop, er ikke inkluderet i undersøgelsen.

Blandt ulykkestyper, der inkluderes er følgende:

- Drukning i vand.
- Drukning i andre flydende medier (f.eks. gylle).
- Senfølge af ikke-fatal druknehændelse.
- Dødsfald som følge af nedkøling i vand.

Fejlkodning af dødsårsag på dødsattesten er selvfølgelig en mulighed. Således kan det ikke udelukkes, at dødsfald som følge af hjerteanfald eller lignende, mens man er i vandet, undertiden kodes som drukning på dødsattesten og derfor medtages i indeværende undersøgelse, hvis anfaldet og døden indtræffer, mens afdøde var i vand. Omvendt kan dødsfald, hvis egentlige årsag var drukning, blive kodet som hjerteanfald og ikke drukning på dødsattesten, og i sådanne tilfælde vil druknetilfældet ikke altid optræde i denne rapport. I praksis er der en række tilfælde, hvor der er information om at personen er druknet, og hvor der ikke er fundet en dødsattest, der angiver drukning som dødsårsag. I disse tilfælde er der foretaget en vurdering ud fra de tilgængelige oplysninger. Hvis der er tale om en udlænding, eller hvis liget ikke er fundet, er personen registreret som druknet. Hvis personen har ligget så længe i vandet at dødsårsagen næppe kan bestemmes, registreres denne også som druknet. Hvis der er klare tegn på at personen er død af hjertestop, er vedkommende ikke medtaget.

Døds måde: Angiver om dødsfaldet skyldtes henholdsvis ulykke, drab, selvmord eller er ubestemt mht. døds måde (typisk fordi det ikke kan afgøres, om der er tale om en ulykke eller selvmord).

Danskere: Refererer i rapporten til herboende personer med en registreret fast bopæl i Danmark på dødstidspunktet. Danskere døde i udlandet registreres ikke i Dødsårsagsregisteret og er således ikke inkluderet i tabellerne i kapitlerne 3-5.

Udlændinge: Anvendes i rapporten om personer uden en fast bopæl i Danmark, som er druknet i Danmark. Typisk vil der være tale om turister, fritidssejlere eller erhvervsfiskere, men også danskere bosat i udlandet. Grønlandere og færinger betragtes i denne sammenhæng som udlændinge.

Datakilder og analyser

Undersøgelsen gør brug af følgende datakilder:

- Dødsårsagsregisteret, Sundhedsstyrelsen/Sundhedsdatastyrelsen/Statens Serum Institut¹.
- Dødsattester for druknede danskere og i et vist omfang udlændinge, Sundhedsstyrelsen/Sundhedsdatastyrelsen/Statens Serum Institut¹.
- Rapporter over redningsaktioner i danske farvande, politirapporter og avisartikler samlet af Søsportens Sikkerhedsråd, Søfartsstyrelsen (for perioden 2002-2016).
- Informationer fra aviser og andre medier indsamlet af TrygFonden og Rådet for Større Badesikkerhed, suppleret med søgninger i Infomedia og på internettet.
- Oplysninger om danskere druknet i udlandet fra SOS International.

(1) Dødsårsagsregisteret

Registeret rummer data om alle dødsfald blandt personer med fast bopæl i Danmark, som er døde i Danmark. Registeret er aktuelt opdateret til og med 2016. I perioden 2001-2006 blev dødsattesterne indsendt til Sundhedsstyrelsen som papir, men fra 2007 sker indberetning via en elektronisk formular. Registeret dannes ud fra oplysninger på dødsattesten, der er udfyldt af en læge ved ligsyn. Dødsattesten er først og fremmest et retsligt dokument, der attesterer, at en læge har konstateret sikre dødstegn ved ligsynet, og at liget må begraves. Dødsattesten rummer tillige oplysninger om den tilgrundliggende og de medvirkende årsager til dødsfaldet og en angivelse af den formodede dødsårsag: naturlig død (sygdom), ulykke, selvmord, drab eller ubestemt dødsårsag. Dødsårsag kodes i overensstemmelse med WHO's retningslinjer og ud fra den internationale sygdomsklassifikation i perioden 1970-1993 ICD-8 og siden 1994 ICD-10². Den tidligere klassifikation, ICD-8, rummede ikke de samme muligheder for at karakterisere dødsårsagen som ICD-10, hvor der er specifikke koder, der kan tilkendegive en række ydre omstændigheder ved dødsfald betinget af ulykke, selvmord eller drab.

Det er den læge, der udsteder dødsattesten, som umiddelbart påfører den tilgrundliggende dødsårsag og eventuelle medvirkende dødsårsager og angiver dødsårsagen, dvs. naturlig død, ulykke, selvmord, drab (vold) eller uoplyst dødsårsag. Lægen angiver også de tilhørende ICD-10 koder for dødsårsager og disse registreres i Dødsårsagsregisteret. Ved dødsfald som drukning skal dødsfaldet anmeldes til politiet, og der vil i de fleste tilfælde blive foretaget et retslægeligt ligsyn ved en embedslæge eller vikarierende embedslæge, som skal medtage oplysninger fra politirapport på dødsattesten. Det sker dog ikke i alle tilfælde.

Dødsårsagsregisteret indeholder bl.a. oplysninger om dødsdato, dødssted/findested, bopælskommune, dødsårsager og dødsårsag samt angivelse af, hvilken type ligsyn der er udført, enten ligsyn ved egen læge eller sygehuslæge eller retslægeligt ligsyn, som udføres af en embedslæge og politi. Registeret rummer også oplysning om, hvorvidt der er foretaget en obduktion med henblik på at fastslå dødsårsag og dødsårsag.

¹ Statens Serum Institut overtog i 2012 opgaven med sundhedsdokumentation fra Sundhedsstyrelsen, herunder driften af sundhedsregistre. I 2015 blev Sundhedsdatastyrelsen oprettet, og overtog opgaven fra Statens Serum Institut.

² ICD er WHO's internationale system til klassifikation af sygdomme og andre helbredsrelaterede lidelser. ICD er en forkortelse for International Classification of Diseases. ICD-10 er således den tiende udgave af dette system.

Praksis for udstedelse af dødsattest

Ethvert dødsfald i Danmark, der ikke umiddelbart skønnes at være forårsaget af sygdom eller alderdom, skal anmeldes til politiet, der sammen med den stedlige embedslæge afgør, om der skal afholdes et retslægeligt ligsyn, og her tages stilling til, om der skal foretages yderligere undersøgelser af dødsfaldet, obduktion eller retskemiske analyser. Det betyder, at alle dødsfald ved drukning undersøges af politiet, som har pligt til at indhente en række oplysninger om omstændighederne ved dødsfaldet, såsom hvornår afdøde sidst var set i live, findested, tidligere selvmordsforsøg, psykisk sygdom, særlige livsbegivenheder forud for dødsfaldet m.m. Disse oplysninger videregives til den embedslæge, der afholder ligsynet sammen med politiet, og det er ud fra disse oplysninger og en undersøgelse af liget, at embedslægen træffer afgørelse om døds måde, dvs. om drukningen var at betragte som et selvmord, ulykke eller evt. et drab. I en række tilfælde kan døds måden ikke fastslås ud fra oplysningerne, og døds måden angives da som ubestemt.

(2) Gennemgang af dødsattester for danskere druknet i Danmark

Til den mere detaljerede analyse af drukning i perioden 2001-2016 har vi opbygget et datasæt over druknedødsfald baseret på oplysninger fra kopier af dødsattester og de supplerende kilder. Dødsattester indhentet til dette datasæt blev udvalgt fra følgende dødsårsager, der angiver drukning: V90, V92, W65-W74, X31, X38, X39, X71, X92, Y21 eller en af diagnoserne T68 (nedkøling), T75.1 (drukning).

Datasættet inkluderer såvel umiddelbare druknedødsfald, som dødsfald kodet som senfølge af drukneulykke, så længe drukneulykken skete i den undersøgte periode 2001-2016. Dødsfald, som ikke skyldtes drukning, blev ekskluderet efter en gennemgang af dødsattesten. Dette drejer sig primært om dødsfald som følge af nedkøling, der ikke er sket i vand, samt om dødsfald, der førte til, at man faldt i vandet. Dødsattesterne bør indeholde en beskrivelse af omstændighederne omkring dødsfaldet, herunder oplysninger om afdødes sidste gøremål, livssituation og helbred. Disse oplysninger gives af vidner, læger og afdødes familie og venner, men oplysningerne mangler i en række tilfælde. Derudover indeholder dødsattesterne oplysninger om eventuel obduktion, hvis en sådan er udført, og disse oplysninger havde forrang, hvis de var modstridende med andre oplysninger i dødsattesterne.

Som følge af ændringerne mht. elektronisk indberetning viste det sig, at oplysningerne på dødsattesten ofte var mere mangelfulde end i tidligere år. Desuden manglede ca. 5% af dødsattesterne i denne periode. Vi har derfor især for perioden 2007 og frem fundet det væsentligt at supplere med andre datakilder.

Til belysning af, hvor mange udlændinge der drukner i Danmark, søgte vi oplysninger i Sundhedsstyrelsens/Statens Serum Instituts arkiver, som indeholder kopier af dødsattester for udlændinge døde i Danmark. Vi håndsorterede alle dødsattester i perioden 2001-2006 samt 2009-2010 og fandt de tilfælde, hvor drukning var anført som dødsårsag. For årene 2007, 2008 og 2011 fandt og leverede Sundhedsstyrelsen selv de relevante kopier af dødsattester til os. Sundhedsstyrelsen mener, at der er enkelte dødsattester, som aldrig når deres arkiver, da der ikke tages kopi, før dødsattesten med liget sendes tilbage til hjemlandet. Derudover var en del af dødsattesterne mangelfulde, hvorfor det ikke altid har været muligt at afgøre, om drukning var årsag til dødsfaldet. Disse blev ekskluderet. I de senere år er oplysninger om udlændinge druknet i Danmark alene baseret på oplysninger fra presseklip.

(3) Informationer fra Søsportens Sikkerhedsråd

Søsportens Sikkerhedsråd samler oplysninger om redningsaktioner til havs, herunder redningsrapporter, politirapporter, dødsattester og avisudklip. Disse blev gennemgået for perioden fra 2002 og frem for at undersøge, om der var tilfælde af druknedød, som ikke var registreret i Dødsårsagsregisteret, og for at finde de relevante oplysninger for disse dødsfald. Oplysninger for 2001 var desværre ikke tilgængelige.

(4) Informationer fra aviser og andre medier

Vi har benyttet oplysninger fra Rådet for Større Badesikkerheds offentliggjorte oplysninger om badeulykker, primært baseret på avisartikler for 2007 og 2008. Fra 2009 og frem har vi desuden haft adgang til rådets opgørelser over presseklip for alle drukneulykker. For 2009 og frem er presseklip vedr. drukning indsamlet af TrygFonden indgået som yderligere supplement. I perioden 2007 og frem har vi i tilfælde, hvor oplysninger manglede om druknedødsfaldet, søgt i Infomedia samt på internettet for at finde yderligere oplysninger, som kunne belyse ulykkessted og hændelsen, herunder døds måden.

(6) Informationer fra SOS International

SOS International har været behjælpelige med at stille data til rådighed om danskere som døde pga. drukning i udlandet, og som har brugt deres assistance til hjemtransport eller andet.

Revurdering af døds måde

Ved gennemlæsningen af dødsattesterne var der i en række tilfælde umiddelbart tvivl om klassifikationen af døds måde. Der er derfor gennemført en revurdering af dødsattesterne med henblik på tolkningen af døds måde. Denne revurdering er foretaget med baggrund i erfaring inden for retsmedicin og kodepraksis i Sundhedsstyrelsens medicinalstatistiske afdeling. Døds måde ved hvert enkelt druknetilfælde er således revurderet ud fra en gennemgang af oplysningerne på dødsattesten, hvor oplysninger om omstændigheder ved drukning, findested og forudgående omstændigheder har haft betydning. De seneste år er der dog kun i meget begrænset omfang foretaget en revurdering.

Overgangen til elektronisk indberetning af dødsattester betyder som beskrevet, at det er dødsattestudstedende læge, der direkte koder den tilgrundliggende og de medvirkende dødsårsager til Dødsårsagsregisteret. I forhold til tidligere praksis er der på en relativ stor andel af de elektronisk indberettede dødsattester ingen oplysninger om omstændighederne ved dødsfaldet, og i en del tilfælde er kodningen af dødsårsag/dødsårsager ukorrekt. I nogle tilfælde mangler der angivelse af døds måde. Der er i Sundhedsstyrelsen i et vist omfang foretaget en omkodning af diagnoserne, og kvaliteten fra 2010 og frem ser ud til at være forbedret betydeligt i forhold til perioden 2007-2009.

Eksempler på beskrivelse kodet som ulykke

Fundet druknet i å med åben gylp. Havde været på værtshus.
Fundet i vandet, formentlig ved at sætte garn

Eksempler på beskrivelse kodet som selvmord

Fundet i sø, depressiv, tidligere selvmordsforsøg.
Kørt i havnen. Efterladt afskedsbrev.
Fundet livløs i badekar. Overdosis medicin i kroppen

Eksempler på beskrivelse kodet som ubestemt døds måde

Lig fundet i strandkanten.
Fundet i sø. Havde være nedtrykt. Ikke opfattet som selvmordstruet.

For beskrivelse af revurdering af de tidligere års data henvises til de tidligere rapporter.

Ud af 1.722 dødsfald som følge af drukning i perioden 2001-2016 har det i 168 tilfælde ikke været muligt med rimelig sikkerhed at vurdere, om der er tale om selvmord eller ulykke. Dette betyder, at opgørelser over henholdsvis ulykker og selvmord betegner et minimum. I forbindelse med rapporten for 2001-2009 blev druknedødsfald med ubestemt døds måde undersøgt i forhold til øvrige karakteristika med henblik på at vurdere, om der reelt er tale om ulykker eller selvmord. I denne forbindelse blev der set på den druknedes køn, årstiden for drukning og sted for drukningen. Denne analyse gav intet entydigt resultat, men indikerede, at gruppen indeholdt såvel drukneulykker som selvmord.

Datakvalitet, sammenfatning

For årene 2007-2016 var kun ca. 95-97% af dødsattesterne indsendt⁸. Hvis denne andel også gælder druknedødsfaldene, vil der mangle op mod 50 dødsattester for disse år. Man kan dog frygte, at andelen er større for druknedødsfald på grund af de situationer, hvor liget ikke er fundet eller er skyllet i land i udlandet. De fleste af disse druknedødsfald er formodentlig fundet i forbindelse med gennemgangen af redningsaktioner, badeulykker samt avisclip.

Oplysninger om druknede udlændinge er generelt mangelfulde. Det har kun været muligt at skaffe dødsattester for udlænding i årene 2005-2011, og selv i disse år har de været mangelfulde. Oplysninger om druknede udlændinge er derfor primært baseret på presseclip.

Der kan være fejlkodning af dødsfald, som skyldes drukning, især som senfølge. En analyse af dette baseret på en kobling af Landspatientregisteret med Dødsårsagsregisteret viste dog, at omfanget er relativt begrænset. Der er dog ikke registreret dødsfald som senfølge af drukning de senere år.

Kodningen af døds måden var i visse tilfælde usikker, da der ofte mangler tilstrækkelige oplysninger til at afgøre, om der er tale om en ulykke eller selvmord, især når der ikke er fundet dødsattester. Derfor blev døds måden vurderet efter en række

kriterier, men alligevel må døds måden anses for at være usikker i mange tilfælde, og dette gælder i særlig grad dødsfald i 2008.

Der er desuden tilfælde, hvor der er usikkerhed, om døden skyldes drukning eller ildebefindende, f.eks. i forbindelse med hjertetilfælde. Da der kun i få tilfælde er foretaget obduktion, er dødsårsagen ikke altid klar. Også her er der sket en revurdering af, om dødsfaldet skyldtes drukning. I søgningen af dødsattester er der benyttet relevante diagnoser relateret til drukning, men hvis der er angivet uoplyst dødsårsag, indgår dødsattesten ikke i materialet. I disse tilfælde er der benyttet oplysninger fra de øvrige kilder.

Variable

Datasættet om druknedødsfald i Danmark i perioden 2001-2016 indeholder følgende variable:

- Dødsdato/findesdato
- Køn
- Alder
- Døds måde (original samt revurderet)
- Bopælskommune
- Aktivitet forud for hændelsen
- Ulykkessted (tekstvariabel med præcis angivelse)
- Beskrivelse af omstændigheder ved dødsfald
- Andre til stede (ja/nej)
- Genoplivning (ja/nej)
- Ulykkessted (kodet)
- Ulykkesmekanisme (drukning eller nedkøling) – dog mangelfuldt oplyst)
- Redningsvest benyttet
- Alkohol/beruselse (ja/nej)

Aktivitet

Aktivitetskoden beskriver, hvad afdøde beskæftigede sig med, da ulykken skete. Opdelingen i forskellige aktiviteter har taget udgangspunkt i en tidligere analyse af drukneulykker i Danmark 1989-1993 af Jens Steensberg (4). Denne aktivitetskodning er valgt, da den giver et godt indblik i, hvilke forskellige typer af vandrelaterede aktiviteter, der hovedsageligt ses i forbindelse med drukneulykker. Aktivitetskategorierne er samtidig brugbare til at påpege de forskellige forebyggelsesområder, som må medtænkes i en analyse af drukneulykker i Danmark. Spørgsmålet om aktivitet er ikke relevant, når der er tale om selvmord, og variabelen anvendtes derfor alene ved analyse af drukneulykker. Kategorierne er beskrevet i afsnit 4.3.

Stedkoden

Stedkoden har, som aktivitetskoden, sit afsæt i kodningen anvendt af Steensberg (4), da denne opdeling giver det fornødne overblik over, hvor drukning finder sted, og da en sammenligning over tid derved bliver mulig. Dog er kategorierne vandløb samt bro tilføjet for at øge præcisionen af stedangivelse, og fordi begge kategorier indeholder et forholdsmæssigt stort antal druknedødsfald. Stedkoderne er oplistet i tekstboksen i afsnit 4.2.

Stedkoden betegner det sted, afdøde/drukne blev fundet. Eksempel: Hvis en person kæntrer med et skib på havet, angives stedet som 'åbent hav', mens stedkoden angives som 'kyst', hvis vedkommende er gået ud i havet fra stranden. Hvis der er oplysninger om, hvor langt fra kysten afdøde druknede, er der som udgangspunkt valgt en grænse på 200 m – dvs. hvis afdøde er mere end 200 meter ude, kodes det som 'åbent hav', og er stedet under 200 meter fra kysten, kodes det som 'kyst'. Stedkoden 'havn' anvendes, hvis den druknede faldt i vandet fra kajen eller fra et andet sted på havneområdet, herunder et skib i havn. Stedkategorien 'vandløb' dækker over såvel naturlige åer, gravede vandkanaler (herunder kanalerne i det indre København), grøftekanter med vand og lignende. I kategorien 'andet' er bl.a. indeholdt stederne: Is på vand, vand i haver (herunder fiskebassin og lignende), grusgrav, landbrugsareal, mergelgrav, mosehul, våge og vandbrønd m.fl.

Ved visse omstændigheder kan det være svært at afklare ulykkesstedet, f.eks. i de tilfælde, hvor personen findes drivende i vand/ved kyst, og det ikke kan bestemmes, om afdøde f.eks. er faldet overbord fra et skib ude på havet eller er faldet i havnen.

Referencer

1. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2010 - og udviklingen 1970-2010 København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, juni 2012
2. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2009 – og udviklingen 1970-2009. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, juni 2011
3. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2008 – og udviklingen 1970-2008. København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, maj 2010
4. Steensberg J. Epidemiology of accidental drowning in Denmark 1989-1993. *Accid. Anal. Prev.* 30, 755-762
5. Møller H, Laursen B, Helweg-Larsen K. Druknedødsfald i Danmark 2001-2011 - og udviklingen 1970-2011 København: Statens Institut for Folkesundhed, SDU, juni 2013
6. Møller H, Laursen B. Suicide by drowning. 20th Nordic Research Conference on Safety, Helsingør, Danmark
7. van Beeck EF, Branche CM, Szpilman D, et al: A new definition of drowning: towards documentation and prevention of a global public health problem. *Bull World Health Organ* 83(11):853-856 (2005)
8. Sundhedsdatastyrelsen: Dødsårsagsregisteret 2015 - Tal og analyser. Sundhedsdatastyrelsen, november 2016

Bilagstabeller

**Tabel B1: Antal druknedødsfald i Danmark i perioden 1970-2016 opdelt på døds-
måde og år. Kun danskere. Kilder: Dødsårsagsregisteret (1970-2000) og Drukne-
registeret (2001-2016)**

	Ulykker	Selv mord	Drab	Ubestemt døds- årsag	I alt
1970	139	61	1	12	213
1971	116	98	0	17	231
1972	127	99	0	12	238
1973	104	112	1	16	233
1974	121	114	0	13	248
1975	114	114	0	19	247
1976	79	86	0	13	178
1977	90	119	2	22	233
1978	77	97	0	10	184
1979	87	118	6	15	226
1980	94	144	3	22	263
1981	136	147	3	21	307
1982	101	123	0	22	246
1983	94	146	1	29	270
1984	67	138	2	17	224
1985	68	118	2	19	207
1986	67	130	1	20	218
1987	84	129	0	21	234
1988	83	127	1	15	226
1989	78	130	1	24	233
1990	72	117	1	22	212
1991	87	105	1	33	226
1992	51	109	0	22	182
1993	65	71	0	22	158
1994	85	68	0	22	175
1995	56	76	0	23	155
1996	48	58	2	23	131
1997	58	68	2	15	143
1998	55	59	0	14	128
1999	69	61	0	5	135
2000	52	46	1	23	122
2001	65	50	0	10	125
2002	58	45	2	7	112
2003	68	39	2	8	117
2004	53	48	0	13	114
2005	63	22	0	9	94
2006	57	52	0	9	118
2007	59	44	0	12	115
2008	44	37	0	15	96
2009	49	36	0	11	96
2010	40	20	0	8	68
2011	37	28	0	7	72
2012	52	31	0	12	95
2013	44	34	0	5	83
2014	49	32	1	7	89
2015	27	36	0	9	72
2016	39	23	0	7	69
I alt	3.428	3.765	36	732	7.961

Tabel B2: Antal fatale drukneulykker i Danmark i perioden 1970-2016 opdelt på år, køn og alder. Kun danskere. Kilder: Dødsårsagsregisteret (1970-2000) og Druknerregisteret (2001-2016)

	Mænd 0-24	Kvinder 0-24	Mænd 25-64	Kvinder 25-64	Mænd 65+	Kvinder 65+	Ulykker i alt
1970	57	10	57	5	8	2	139
1971	54	9	40	6	6	1	116
1972	47	12	56	6	6	0	127
1973	31	7	50	4	9	3	104
1974	35	9	55	4	13	5	121
1975	38	7	52	6	9	2	114
1976	35	2	37	1	4	0	79
1977	36	4	38	4	8	0	90
1978	16	7	36	4	12	2	77
1979	25	8	44	1	7	2	87
1980	28	10	47	5	2	2	94
1981	36	8	73	6	9	4	136
1982	26	2	49	7	14	3	101
1983	17	2	53	3	15	4	94
1984	18	4	33	1	9	2	67
1985	15	1	40	3	7	2	68
1986	10	2	41	4	10	0	67
1987	16	3	48	3	10	4	84
1988	22	10	37	4	9	1	83
1989	18	2	40	4	8	6	78
1990	16	1	41	3	10	1	72
1991	17	2	49	9	7	3	87
1992	15	4	25	3	3	1	51
1993	13	2	38	4	4	4	65
1994	15	5	37	5	15	8	85
1995	10	1	31	3	10	1	56
1996	11	1	18	7	9	2	48
1997	15	1	27	3	10	2	58
1998	8	1	27	7	10	2	55
1999	7	1	41	3	14	3	69
2000	12	2	28	4	5	1	52
2001	12	2	36	4	10	1	65
2002	8	1	31	4	11	3	58
2003	4	1	34	6	18	5	68
2004	9	5	25	4	7	3	53
2005	7	0	36	7	10	3	63
2006	9	2	33	3	9	1	57
2007	6	0	35	6	9	3	59
2008	9	0	17	4	11	3	44
2009	2	1	31	4	9	2	49
2010	2	1	16	4	14	3	40
2011	4	1	19	3	7	3	37
2012	2	0	36	4	9	1	52
2013	5	1	20	3	11	4	44
2014	1	0	33	2	11	2	49
2015	2	0	7	3	12	3	27
2016	2	0	19	2	15	1	39
I alt	803	155	1.716	195	445	114	3.428

Rapporten beskriver omfang og årsager til druknedødsfald i Danmark på baggrund af oplysninger fra dødsattester, Dødsårsagsregisteret, Søsportens Sikkerhedsråd, TrygFondens presseklip og nyhedsmedier m.fl.

Et engelsk resumé er inkluderet.

Rapporten er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, på foranledning af TrygFonden.